

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY
HRADEC NAD MORAVICÍ

„Srdce pro umění, umění
pro radost“

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Počet oborů, velikost	5
2.2	Historie a současnost.....	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	5
2.5	Vybavení školy a její podmínky.....	6
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Vize školy	7
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	8
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORU	10
5.1	Vzdělávací obsah hudebního oboru	10
5.2	Organizace výuky	10
5.2.1	Přípravné studium pro I. a II. stupeň základního studia	10
5.2.2	Základní studium I. a II. stupně	10
5.2.3	Studium pro dospělé	11
5.2.4	Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin	11
5.3	Hudební obor – individuální výuka	12
5.3.1	Studijní zaměření: Hra na klavír.....	12
5.3.2	Studijní zaměření: Hra na keyboard	15
5.3.3	Studijní zaměření: Hra na housle	18
5.3.4	Studijní zaměření: Hra na klarinet.....	22
5.3.5	Studijní zaměření: Hra na saxofon.....	26
5.3.6	Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu	29
5.3.7	Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu	33
5.3.8	Studijní zaměření: Hra na lesní roh	36
5.3.9	Studijní zaměření: Hra na trubku	40

5.3.10	Studijní zaměření: Hra na kytaru	43
5.3.11	Studijní zaměření: Hra na elektrickou kytaru	47
5.3.12	Studijní zaměření: Hra na basovou kytaru.....	52
5.3.13	Studijní zaměření: Sólový zpěv	55
5.3.14	Studijní zaměření: Hra na akordeon	59
5.3.15	Studijní zaměření: Hra na tubu.....	62
5.3.16	Studijní zaměření: Hra na pozoun	65
5.3.17	Studijní zaměření: Hra na varhany.....	69
5.4	Hudební obor – kolektivní výuka	74
5.4.1	Předměty: Vyprávění o hudbě a Nauka o hudbě.....	74
5.5	Hudební obor – komorní a souborová hra	75
5.5.1	Předmět: Flétnohraní	75
5.5.2	Předmět: Komorní hra	76
5.5.3	Předmět: Komorní hra	77
5.5.4	Předmět: Komorní hra	78
5.5.5	Předmět: Pěvecký sbor.....	78
5.5.6	Předmět: Komorní hra	79
5.5.7	Učební osnovy pro souborovou hru	80
5.6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	86
5.6.1	Předmět: Výtvarná školička	86
5.6.2	Předmět: Výtvarná tvorba.....	87
6	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	91
7	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	91
8	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	91
8.1	Zásady a způsob hodnocení žáků.....	91
8.2	Hodnocení:.....	91
8.3	Komisionální zkoušky	92
8.4	Kritéria pro absolvování I. a II. stupně základního studia	92
8.5	Vlastní hodnocení školy.....	92

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Hradec nad Moravicí

Motivační název: „Srdce pro umění, umění pro radost“

Předkladatel: Základní umělecká škola, Hradec nad Moravicí, Zámecká 313,
příspěvková organizace
Zámecká 313, 747 41 Hradec nad Moravicí
IČO: 47813504
Ředitel školy: Mgr. Marta Scholzová
Telefon: 553/ 784 243
E-mail: info@zus-hradec.cz

Zřizovatel: Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava
IČ 70890692, DIČ CZ70890692
Telefon: 595/622 222
E-mail: posta@kr-moravskoslezsky.cz

čj: ZUSHM 284/2023

Tímto ŠVP ZUŠ Hradec nad Moravicí se ruší platnost předešlého ŠVP ZUŠ Hradec nad Moravicí, který byl účinný od 1. 9. 2020.

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2023

podpis ředitele a razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Ve škole se vyučuje ve dvou oborech – hudebním a výtvarném. V hudebním oboru se vyučuje hra na klavír, elektronické klávesové nástroje, akordeon, kytaru a pěvecká hlasová výchova. Z dechových nástrojů se vyučuje hra na zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku a lesní roh. Na škole pracuje mnoho hudebních souborů, Rocková kapela, Dívčí kapela, Horká jehla, flétnový soubor, akordeonový soubor Akordeon band a Pěvecký sbor. Kromě těchto těles existují na škole různá komorní seskupení (kvartet příčných fléten, akordeonová, kytarová, klarinetová a flétnová tria a řada různých duet). Ve výtvarném oboru se vyučují všechny výtvarné techniky a tvorba keramických předmětů. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole je 210.

2.2 Historie a současnost

ZUŠ Hradec nad Moravicí zahájila svou činnost již v roce 1989, tehdy jako pobočka ZUŠ Opava a poskytovala hudební a výtvarné vzdělání. Jakožto samostatný právní subjekt existuje od 1. 1. 1995 a jejím prvním ředitelem byl do 31. 7. 2012 Miroslav Vitásek. Od 1. 8. 2012 byla do funkce jmenovaná nová ředitelka Mgr. Marta Scholzová (rozená Kotalová). Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je datováno k 24. 5. 1996 a poslední změna zařazení je ze dne 15. 12. 2006 s účinností od 1. 1. 2007. Poté, co škola sídlila na adrese Slezská 74, byla v roce 2006 přestěhována taktéž do budovy města společně s městskou galerií na adresu Zámecká 313, 747 41, Hradec nad Moravicí. Škola disponuje také dalším místem poskytovaného vzdělávání - pobočkou, která se nachází v ZŠ Skřipov č. p. 120. ZUŠ je situována do reprezentativního prostředí v blízkosti kostela sv. Petra a Pavla a nedalekého zámku v Hradci nad Moravicí, kde pořádá většinu svých koncertů.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Škola disponuje velmi dobrým, stabilním a poměrně mladým pedagogickým sborem. Většina učitelů jsou zkušení pedagogové, někteří s praxí v profesionálních souborech a orchestrech. Pravidelně vystupují v rámci okresních i krajských koncertů učitelů. Pedagogičtí zaměstnanci jsou kvalifikovaní odborníci, kteří se i přes své nesporné znalosti a dovednosti, snaží neustále zdokonalovat, učit se novým věcem a dovednostem. Tyto pak využívají při výuce, s cílem provádět svou práci co nejefektivněji a to tak, aby následně byli schopni vychovat a vzdělávat naše nové, talentované, potencionální umělce, případně alespoň vytvořit pevné pouto a lásku nejen k nástroji sobě zvolenému, ale i k hudbě jako takové.

Ve výuce, ať hromadné či individuální, se pedagogové snaží každému žákovi nabídnout vždy takový přístup, který by odpovídal jeho profilu osobnosti. Na základě jejich nadání a povahy je tedy nutné najít takový přístup k výuce, jenž povede k požadovanému výsledku celé této dlouhé práce.

Naše ZUŠ se snaží prostřednictvím svých zaměstnanců vytvářet a realizovat optimální a často také velmi osobitý režim výuky, vycházející z různých potřeb našich žáků, kterým přizpůsobujeme časový harmonogram s ohledem na jejich místo bydliště, rodinné poměry aj.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

V rámci spolupráce s jinými subjekty je třeba zmínit spolupráci se Spolkem rodičů při ZUŠ, která je na velmi dobré úrovni. SRP při ZUŠ je škole nápomocno při finančním zajištění organizací koncertů, soutěží žáků, úhrady cestovného a nákupu dárků pro absolventy. Rovněž přispělo na pořízení materiálního vybavení koncertního sálu ZUŠ.

Vzhledem k blízkosti zámku je velmi významná spolupráce se správou zámku v Hradci nad Moravicí. Každoročně se podílíme na spolupráci při organizaci mezinárodní interpretační soutěže Beethovenův Hradec. Zámek nám umožňuje konání našich rozsáhlejších koncertů v prostorách Velké dvorany.

Tradiční je již spolupráce s kulturním oddělením městského úřadu v Hradci nad Moravicí. Tento nám umožňuje konání koncertů v sále Národního domu a v rámci této spolupráce vystupují naši žáci na akcích pořádaných městským úřadem. Město nám každoročně přispívá finančními prostředky na činnost školy. Dále spolupracujeme se základními a mateřskými školami v rámci výchovných koncertů a aktivit, které pořádají a na nichž také vystupují naši žáci.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Stávající prostorové a materiálně-technické podmínky umožňují škole naplňovat cíle vzdělávání podle platných norem schválených k provozování hudebního a výtvarného oboru. Přestěhováním školy do nově zrekonstruovaných prostor získala ZUŠ větší prostor ve třídách a příjemné zázemí pro rozvoj estetické a umělecké působení. Vybavení učeben pro individuální i kolektivní výuku je vkusné a funkční včetně kvalitních hudebních nástrojů a pomůcek. Kolektivní výuka hudebního i výtvarného oboru se uskutečňuje ve společné učebně, před níž je šatna.

Výuka v dalším místě poskytovaného vzdělání ve Skřipově probíhá v budově místní základní školy. Pro hudební i výtvarný obor jsou využívány dvě kmenové učebny. Vybavení je vlastnictvím základní školy, hudební nástroje jsou majetkem ZUŠ.

Co se týče materiálně-technického zabezpečení naší školy, disponujeme osmi velmi dobře technicky, akusticky a prostorově vybavenými učebnami, které splňují veškeré platné hygienické normy. Zde se mohou studenti plně realizovat ve svých oborech. K tomuto účelu je jim k dispozici mnoho didaktických pomůcek, různá informační a komunikační technika aj.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Jsme školou

- která je zaměřena na komorní a souborovou hru, která nám umožňuje se učit hudební komunikaci, v příznivém sociálním prostředí a získávat zkušenosti v souhře, pozornosti a empatii
- která preferuje „rodinné“ prostředí, kde se děti cítí spokojeně, přirozeně a bezpečně
- která je tvůrčím prostředím, v němž se dětem dostává kvalitního uměleckého vzdělání pod vedením kvalifikovaných pedagogů
- která preferuje další sebevzdělávání pedagogů prostřednictvím seminářů, školení a kurzů ve svém oboru a zabezpečuje tak žákům aktuální poznatky a informace vyučovaných předmětů
- která rozvíjí vztah k umění formou pozitivní motivace tak, aby se umělecká činnost stala nenahraditelnou součástí života dětí
- která vychovává osobnosti schopné provozovat hudbu nebo jinou uměleckou činnost, ale současně také vychovává ke vztahu k hudbě a umění
- která vede žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem a jejich kulturním a duchovním hodnotám
- která rozvíjí schopnost spolupracovat s ostatními a vede k vnímání hodnoty práce a úspěchu nejen vlastního, ale i ostatních
- která pořádá tradiční koncerty (Hraje celá rodina, Vánoční koncert, Koncert populárních melodií, Jarní koncert, „Hvězdy se vrací domů“, kde se představují bývalí absolventi školy a Slavnostní koncert s názvem, „Příběhy hudebních a výtvarných úspěchů“), ale také koncerty příležitostné
- která je otevřená vůči rodičům a veřejnosti

3.2 Vize školy

Zachovat si současný vysoký standard vzdělávání a býti stále nositeli kultury v Hradci nad Moravicí s mottem: „Srdce pro umění, umění pro radost.“

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k umělecké komunikaci

- *žák disponuje vědomostmi a dovednostmi, které mu umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření*
- *proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat jeho kvalitu.*

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- 1) Naučíme hrát žáka na nástroj a ve výtvarném oboru zpracovat zadané téma podle jeho individuálních schopností. Na základě osvojených nebo získaných znalostí a dovedností je žák schopen adekvátně a vhodně ztvárnit umělecké dílo jako autentický a osobitý artefakt.
- 2) Formou audiovizuálních ukázek (nahrávky CD, DVD...) vedeme žáka ke schopnosti rozlišovat různá ztvárnění téže skladby s cílem vytvořit si svůj osobitý názor na interpretaci. Ve výtvarném oboru používáme ukázky uměleckých děl k vyjádření vlastního názoru.
- 3) Nabízíme žákům aktivní i pasivní účast na koncertech, výstavách a kulturních akcích. Následně vedeme s žákem dialog tak, aby vyhodnotil kvalitu vlastní interpretace a prezentace a byl schopen rozeznat úroveň interpretace a prezentace ostatních žáků.

Kompetence osobnostně sociální

- *Žák disponuje pracovními návyky, které jsou utvářeny soustavnou uměleckou činností a které formují jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci*
- *účelně se zapojuje do společenských uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo.*

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- 1) Vedeme žáka k takovým pracovním návykům, které jsou efektivní, ověřitelné a spolehlivé. Tyto návyky usměrňujeme, aby byly v souladu s všestranným rozvojem žákovy osobnosti.
- 2) Hodnotovou orientaci žáka verbálně tříbíme tak, aby byl schopen vyjádřit proč je pro něj přínosné účastnit se uměleckých aktivit (koncertů, hudebních festivalů, vernisáží výstav, kulturních výročí města, případně výročí významných uměleckých osobností).
- 3) Formujeme osobnost žáka k zodpovědnosti – pravidelná příprava, vkusné oblékání, slušné vystupování, jdeme příkladem k dochvilnosti, k nadšení pro daný obor.
- 4) Žák se zúčastňuje společných uměleckých aktivit v hudebním i výtvarném oboru a tím se učí vnímat kolektiv jako celek a uvědomovat si svou dílčí úlohu v něm.

Kompetence kulturní

- *žák je vnímavý k uměleckým a kulturním hodnotám a chápe je jako důležitou součást lidské existence*
- *aktivně přispívá k vytváření i uchování uměleckých hodnot a k jejich předávání dalším generacím*

Strategie pro kompetenci kulturní

- 1) Žákům poskytujeme možnost aktivně se zapojit do kulturního dění ve městě i v nejbližším okolí města v podobě jejich účinkování na veřejných koncertech, vystoupeních, vernisážích a výstavách.
- 2) V rámci jednotlivých předmětů motivujeme k návštěvě koncertů, výstav, exkurzí a sami se kulturních akcí účastníme a diskutujeme o nich s žáky školy a jejich rodiči.
- 3) Informujeme žáky o významných kulturních akcích (např. Beethovenův Hradec, Múziáda, Svatováclavský hudební festival, Bezručova Opava atp.) v nejbližším okolí školy.

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORU

5.1 Vzdělávací obsah hudebního oboru

Naše škola přijímá žáky do hudebního oboru od 5 let na základě úspěšně vykonané talentové zkoušky. Hudební vzdělání je pak rozděleno do dvou stupňů, kterým může předcházet přípravné studium v závislosti na věku žáka.

5.2 Organizace výuky

Výuka hudebního oboru je rozdělena do dvou oblastí:

Individuální výuka:

Předmět – hra na nástroj či sólový zpěv se vyučuje individuálně 1 x týdně nebo ve skupině maximálně čtyř žáků ve hře na zobcovou flétnu a hře na elektronické klávesové nástroje. Dále ve skupině maximálně dvou žáků ve hře na kytaru a v sólovém zpěvu.

Kolektivní výuka:

Vyprávění o hudbě (pro žáky přípravného ročníku) a **Nauka o hudbě** (pro žáky 1. – 4. ročníku) učí žáky základům hudební teorie. Výuka probíhá 1 x týdně ve skupině maximálně dvaceti žáků jako povinná součást studia na I. stupni základního studia. Ve II. stupni základního studia studenti v rámci vyučovací hodiny hry na zvolený nástroj probírají i hudební teorii.

Žáci, kteří během studia přestoupí do jiného studijního zaměření, dále pokračují ve studiu Nauky o hudbě.

Komorní, souborová a orchestrální hra je povinná od 3. ročníku I. stupně základního studia, ale může dle individuálních schopností žáka a na doporučení pedagoga probíhat i dříve. Výuku lze organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé.

Učební plán:

5.2.1 Přípravné studium pro I. a II. stupeň základního studia

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia je určeno žákům od 5 let. Zde hravým způsobem vyučujeme hře na zvolený nástroj podle fyziologických a psychických dispozic žáka. Podle věku může dítě navštěvovat 1 – 2 roky toto studium. Žák tedy navštěvuje školu ve dvou hodinách týdně. První hodina představuje individuální nebo skupinovou výuku hry na nástroj či sólového zpěvu a druhá přípravnou nauku o hudbě – Vyprávění o hudbě.

Pro žáky, kteří jsou přijati přímo do druhého stupně, může škola organizovat jednoleté přípravné studium pro II. stupeň základního studia. V rámci jedné vyučovací hodiny týdně hry na zvolený nástroj či sólového zpěvu žáci probírají i hudební teorii.

Začne-li žák docházku do II. stupně studia bez předchozího absolvování I. stupně, začíná plnit školní výstupy I. stupně. Při tvorbě individuálních studijních plánů se vychází z individuálních dispozic, schopností a předpokládaného vývoje jednotlivých žáků.

5.2.2 Základní studium I. a II. stupně

Studium je rozvrženo do dvou stupňů. I. stupeň základního studia je určen žákům od 7 let v délce 7 let studia a II. stupeň základního studia studentům od 14 let v délce 4 let studia.

Ve studijním zaměření hry na nástroj nebo zpěvu se žáci učí zvládnout technické a výrazové prostředky zvoleného oboru tak, aby se staly prostředníkem k vyjádření hudebních myšlenek, k reprodukci

přiměřených skladeb sólových, komorních, souborových, případně vlastní improvizace. V rámci vyučovací hodiny hry na zvolený nástroj žáci probírají i hudební teorii a dále se seznamují s hodnotnou literaturou svého oboru, cvičí se v pohotovosti čtení z listu, upevňují svou paměť a své nástrojové schopnosti a dovednosti prakticky uplatňují.

Důležitou součástí vyučování je průprava k souhře s dalšími hudebníky. To vše ovlivňuje celkový hudební rozvoj žáka.

Během studia si žák rovněž osvojuje a rozvíjí schopnost rozlišovat a rozpoznávat kvalitu slyšeného díla či vlastní interpretace.

Žakovou motivací je prezentování nastudovaných skladeb na veřejnosti (třídní předehrávky, školní besídky, koncerty, soutěže pořádané MŠMT) a na dalších kulturních akcích pořádaných ZUŠ či jinými organizacemi. Častá bývá také spolupráce s dalšími odděleními hudebního oboru (klavírním, dechovým, pěveckým či akordeonovým) a výtvarným oborem. Studium I. a II. stupně mohou žáci završit absolventským koncertem nebo komisionální zkouškou.

Studiem na naší ZUŠ žáci získávají základní předpoklady i pro případné studium na středních uměleckých školách, konzervatořích či hudebních gymnáziích, na středních pedagogických školách nebo pedagogických fakultách. Mohou se také dále uplatňovat v orchestrech jako profesionální hudebníci nebo v nejrůznějších souborech, kapelách a hudebních seskupeních jako vzdělání aktivní hudební amatéři a především jako kvalitní posluchači.

Pro všechny absolventy hudebního oboru by tedy mělo být cílem dosáhnout takového technického a hudebního rozvoje, aby byli schopni samostatně hrát na zvolený nástroj, studovat nové skladby v rozsahu svých možností a současně se dokázali uplatnit v hudebních souborech a jiných seskupeních.

5.2.3 Studium pro dospělé

Není školou organizováno.

5.2.4 Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Není školou organizováno.

5.3 Hudební obor – individuální výuka

5.3.1 Studijní zaměření: Hra na klavír

Klavír patří k nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Uplatňuje se jako nástroj sólový i doprovodný ke všem ostatním hudebním nástrojům a zpěvu i v komorní, symfonické, taneční i jazzové hudbě a to ve sféře profesionální i amatérské. Znalost hry na klavír je nejen nezbytným předpokladem pro pracovníky všech hudebních profesí, ale i pro řadu dalších profesí (ladiče, tanečníky, choreografy, učitelky mateřských škol apod.) Učební osnovy jsou sestaveny tak, aby každý žák získal takové odborné vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle jeho schopností a zájmů v různých oblastech:

- jako amatér s uplatněním v zájmové umělecké činnosti
- jako pracovník v oborech, ve kterých je znalost hry na klavír nezbytným nebo vhodným předpokladem
- v dalším odborném hudebním studiu

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na klavír	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- je schopen správného sezení u nástroje
- zahraje jednoduché lidové písně každou rukou zvlášť
- rozezná výšku a hloubku tónu s přirovnáním např. zvířátka
- rozlišuje tempo a dynamiku (rychle, pomalu, silně, slabě)
- určí jednotlivé oktávy v rámci studovaných skladeb
- určí notovou osnovu, houslový a basový klíč
- hraje pomocí říkadel z paměti a podle sluchu

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- umí správně a uvolněně sedět u nástroje
- orientuje se na klaviatuře v poloze od velkého C po c4
- umí správně postavit ruce na klaviaturu
- zvládá základní výrazové prvky (legato, staccato, portamento)
- hraje durové stupnice i akordy každou rukou zvlášť
- přečte notový zápis u hraných skladeb

2. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice a velký akordický rozklad k dané stupnici v rovném pohybu nebo kombinovaným pohybem
- umí samostatně vypracovat prstoklad i u náročnější skladby
- pracuje na kultivovaném klavírním tónu
- zahraje delší skladby z paměti

3. ročník

Žák:

- přenesle na klaviaturu jednoduchý notový zápis v houslovém a basovém klíči
- zahraje mollovou stupnici dohromady v rovném pohybu
- hraje tříhlasé akordy k dané stupnici dohromady v tenutu, staccatu a rozloženě
- umí doprovodit melodii pomocí harmonických funkcí T, S, D
- hraje s dynamickým rozlišením ve forte, mezzoforte, piano, crescendo, decrescendu
- hraje s jednoduchými melodickými ozdobami
- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- osvojuje si jednoduché hudební útvary a orientuje se v notovém zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice v protipohybu i v rovném pohybu
- zvládá jednoduchá technická cvičení
- hraje se synkopickým pedálem podle návodu učitele
- zvládá jednoduché agogické prvky (rallentando, accelerando, ritardando)
- vnímá náladu skladby

5. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice v rovném pohybu přes 4 oktávy
- zahraje i náročnější technická cvičení
- zvládá polyfonní hru
- interpretuje skladby různých stylových období
- zvládá sluchovou sebekontrolu při hře
- využívá zvukové možnosti nástroje (ppp, pp, p, mp, mf, f, ff, fff, crescendo, diminuendo, decrescendo, sfz)

6. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice kombinovaným pohybem a tříhlasé akordy k dané stupnici
- dbá na kvalitu klavírního tónu
- zvládá výrazové a přednesové dovednosti (dynamika, agogika)
- hraje z paměti náročnější skladby různých stylových období
- zahraje malou kadenci v různých tóninách
- hraje z listu jednoduché skladbičky

7. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice kombinovaným pohybem a čtyřhlasé akordy k dané stupnici
- nastuduje samostatně i náročnější skladbu
- uplatňuje všechny pianistické návyky z předchozích ročníků
- vycítí náladu skladby a tuto náladu vyjádří pomocí hudebního nástroje
- hraje náročnější technická cvičení v rychlejších tempu
- zahraje i složitější melodické ozdoby (příraz, odraz, opora, skupinka, mordent, nátryl, obal)
- uplatní se v komorní hře
- zahraje z listu určené skladby pedagogem
- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci (jemná prstová technika, hra staccata, legata, portamenta, hra s využitím agogiky a dynamiky)
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- využívá podle stupně své vyspělosti zvukových možností nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně)

Žák:

- umí správně a uvolněně sedět u nástroje
- dbá na správné postavení ruky a držení těla
- hraje durovou nebo mollovou stupnici a akordy každou rukou zvlášť
- hraje s dynamickým rozlišením
- zahraje méně náročná technická cvičení a etudy

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti a návyky z předchozích ročníků
- učí se samostatnému studiu a pohotovosti

- zvládá procítěnou hru
- interpretuje skladby různých stylových období

2. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice a akordy kombinovaným pohybem
- umí samostatně vypracovat prstoklad i u náročnější skladby
- pracuje na kultivovaném klavírním tónu
- zahraje delší skladby z paměti

3. ročník

Žák:

- zná širokou škálu hudebního názvosloví a dokáže ho samostatně uplatnit v praxi
- zvládá náročná technická cvičení dle svých individuálních možností
- hraje i náročnější rytmické útvary
- zná základní umělecké směry, nejvýznamnější skladatele a díla klasické hudební literatury

4. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice plus akordy kombinovaným pohybem
- uplatňuje všechny dovednosti a návyky získané z předchozích ročníků
- rozvíjí pohotovost klavírní hry při jednoduchých doprovodech
- zhodnotí vlastní provedení skladby
- vyjádří přiměřenou formou svůj názor na znějící hudbu
- využívá doposud všechny získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ

5.3.2 Studijní zaměření: Hra na keyboard

Keyboard se řadí do skupiny elektronických klávesových nástrojů (EKN) a patří k jednomu z nejmladších hudebních nástrojů. Je vybaven automatickými doprovody, generátory rytmů a dalšími doplňky. Na keyboardu lze vybírat z velkého množství zvukových rejstříků, které napodobují dechové, strunné, klávesové, smyčcové, bicí, ale i jiné elektronické nástroje.

Dále lze nastavit hlasitost, tempo, automatický doprovod různých žánrů a stylů od klasických po popové a další zvukové efekty. Využití tohoto nástroje je především sólové, ale lze jej využít i jako doprovodného nástroje v seskupeních nejrozličnějších žánrů.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na keyboard	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na keyboard	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- správně sedí u nástroje
- si osvojil základní pětiprstovou polohu od c1 po c2
- rozpozná melodii stoupající či klesající
- zná a používá hodnoty not a pomlk – celá, půlová, čtvrtě, osminová
- hraje jednoduchou lidovou píseň s doprovodem T a D v levé ruce

1. ročník

Žák:

- cítí melodicky i rytmicky hudbu
- nastaví základní funkce nástroje – voice, style, tempo, acomp, sync, start
- ovládá noty v houslovém a basovém klíči v rozsahu, jenž potřebuje ke hře
- je schopen souhry pravé a levé ruky
- zahraje jednoduchý doprovod pomocí základních harmonických funkcí – T, D

2. ročník

Žák:

- ovládá další technické funkce nástroje – intro, ending, main auto fill...
- využívá sluchu při sluchové sebekontrolě
- ovládá základní úhozy – legato, staccato, portamento
- podkládá a překládá palce

- hraje akordický doprovod v levé ruce (T, S, D)
- si osvojil tečkovaný rytmus a triolu
- hraje dvojhmaty a jednoduchý dvojhlas

3. ročník

Žák:

- hraje synkopický rytmus
- ovládá dotykovou klávesnici s pomocí touche
- si osvojil další funkce nástroje – harmony, dual, multi pady
- podle charakteru a taktu skladby vybere vhodný doprovod
- hraje vybrané durové stupnice v rovném pohybu a durový tříhlasý kvintakord s obraty
- využívá barevných možností nástroje dle svých schopností a vybaveností nástroje

4. ročník

Žák:

- hraje jednoduché melodické ozdoby – příraz, nátryl
- doprovází druhý nástroj či zpěv s vlastní sluchovou sebekontrolou
- ovládá hru s jednoduchým pedálem
- hraje jednoduché technické cvičení
- interpretuje klasické skladby i populární hudbu
- užívá i náročnější akordy k doprovodu

5. ročník

Žák:

- hraje lomený akord s funkcí fingered 2
- využívá složitějších funkcí nástroje (podle typu nástroje)
- vnímá rozdíly mezi jednotlivými hudebními žánry populární hudby
- interpretuje polyfonní skladby přiměřené svým znalostem a dovednostem
- používá transpozici
- doprovází sólový zpěv či jiný nástroj

6. ročník

Žák:

- zahraje vybrané mollové stupnice v rovném pohybu a mollový tříhlasý akord s obraty
- interpretuje skladby různých žánrů a hudebních slohů z paměti
- zvládá i náročnější technická cvičení pro průpravu techniky hry
- si osvojil složitější melodické ozdoby – skupinka, obal, trylek
- hraje z listu skladby na úrovni 1. a 2. ročníku

7. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice v rovném pohybu přes 2 oktávy s tříhlasým akordem a obraty dohromady, dále čtyřhlasý akord s obraty zvlášť
- dle svých schopností a možností samostatně pracuje s funkcemi nástroje (automatický doprovod, multi pady, registry, paměť nástroje, pedál) a využívá všechny získané technické i výrazové dovednosti
- využívá sluchovou sebekontrolu nejen při sólové hře, ale i v komorní hře
- hraje dle svých schopností přiměřeně náročné skladby z listu
- samostatně nastuduje technicky náročnější skladby z různých stylů a žánrů

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- cítí melodicky i rytmicky hudbu
- zná základní technické funkce nástroje – voice, style, tempo, acomp, sync start
- je schopen souhry pravé a levé ruky
- rozlišuje základní druhy tempa (pomalu, rychle), stylu (ballada, polka, beat, waltz) a voice (strings, piano, organ)
- vytvoří jednoduchý doprovod pomocí základních harmonických funkcí – T, D

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- plynule navazuje na všechny získané znalosti a dovednosti z I. stupně základního studia
- samostatně nastuduje skladbu a vytvoří si vlastní prstoklad
- vkusně kombinuje style a voice k dotvoření výrazu skladby

2. ročník

Žák:

- ovládá správnou prstovou a pedálovou techniku
- reaguje na proudy dnešní populární hudby a samostatně o nich diskutuje
- rozezná významné české skladatele a zařadí je do příslušného období
- doprovází ostatní hudební nástroje nebo zpěv

3. ročník

Žák:

- vhodně narejstříkuje skladby různých žánrů a dokáže je uložit do paměti nástroje
- dle svých schopností hraje z listu méně náročné skladby na úrovni nižších ročníků I. stupně základního studia
- přečte náročnější zápis lomeného akordu s funkcí fingered 2

4. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje i technicky obtížnější skladby dle svého hudebního zaměření
- rozezná významné světové a české skladatele a zařadí je do příslušného období
- pracuje s náročnějšími funkcemi nástroje (fingered 2, multi pady, registry, pedál, memory a další)
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby na úrovni vyšších ročníků I. stupně základního studia
- interpretuje nastudované skladby z paměti s patřičným výrazem
- vyjádří svůj názor na slyšenou hudbu
- uplatňuje své znalosti a dovednosti v komorních seskupeních a souborech při ZUŠ

5.3.3 Studijní zaměření: Hra na housle

Housle patří do skupiny strunných smyčcových nástrojů. Za kolébku jejich vzniku považujeme v polovině 16. století Itálii. Mají hlubokou tradici v evropské klasické hudbě, většina skladatelů jim věnovala důležitou část svého díla. Jsou nejmenší z rodiny smyčcových nástrojů, která dále obsahuje violu, violoncello a kontrabas. Housle jsou nástrojem s velmi širokými možnostmi uplatnění v sólové hře a komorní hře, v komorních a symfonických orchestrech, v country a folkových kapelách a ve folklorních souborech.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na housle	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní zpěv, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:**Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně****1. - 2. přípravný ročník**

Žák:

- zná části houslí a smyčce
- ovládá správný postoj při hře a držení houslí
- umí uchopit smyčec
- zvládá notový zápis prázdných strun a postavení prstů levé ruky ve zvoleném prstokladu
- umí vytleskat a zahrát na prázdných strunách rytmus zpívané písně
- hraje jednoduchá říkadla a lidové písně na jedné struně

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky a dovednosti (postoj při hře, držení houslí a smyčce)
- kombinuje hru polovinami a celým smyčcem
- hraje pizzicato, staccato a legato
- zvládá notový zápis s durovým a mollovým prstokladem
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy podle probíraných prstokladů
- zná základní hudební pojmy (takt, rytmické hodnoty not a pomlka, houslový klíč)
- hraje jednoduché písničky a skladbičky, i z paměti

2. ročník

Žák:

- zvládá durový a mollový prstoklad a jejich kombinace v rámci jedné skladby
- zdokonaluje pohyblivost prstů levé ruky
- hraje staccato, detaché, legato různými částmi smyčce v různých smykových a rytmických obměnách, s přechodem přes struny
- ovládá základní rytmy a dynamiku (p, mf, f)
- hraje durové stupnice přes jednu a dvě oktávy
- hraje z paměti skladbičky menšího rozsahu

3. ročník

Žák:

- kontroluje kvalitu tónu a umí rozpoznat správnou intonaci
- zdokonaluje techniku levé a pravé ruky a výrazové dovednosti
- ovládá prvky dynamické hry a zná základní tempová označení
- zvládá kombinace smyků legato, detaché, martelé přes struny a v různých rytmických obměnách
- umí durové a mollové stupnice a rozložené akordy přes jednu a dvě oktávy
- hraje z listu jednoduché písně a skladbičky menší obtížnosti
- hraje z paměti přednesové skladby a společně s jinými nástroji v rámci souhry

4. ročník

Žák:

- kombinuje základní prstoklady při hře v 1. poloze
- ovládá výměny z 1. do 3. polohy a základy hry ve 3. poloze
- dle svých schopností uplatňuje vibrato
- umí jednoduché dvojhmaty v 1. poloze
- dbá na kvalitu tónu, výraz a na prvky dynamické hry
- zvládá hru z listu s přihlédnutím k přiměřené náročnosti skladeb
- hraje z paměti přednesové skladby přiměřené obtížnosti

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll do 3. polohy a jejich akordy
- ovládá techniku levé a pravé ruky (legato, martelé, staccato ve vzájemných kombinacích a rytmických obměnách)
- využívá hru ve 3. poloze a výměny z 1. do 3. polohy
- ve skladbách uplatňuje širší dynamickou škálu
- hraje skladby různých slohových období

- hraje z listu přiměřeně náročné skladby
- hraje z paměti delší přednesové skladby

6. ročník

Žák:

- zvládá stupnice a akordy do 3. a 5. polohy na jedné struně
- rozvíjí techniku pravé ruky (legato, detaché, staccato), uvolňuje zápěstí
- využívá intonační sebekontrolu, nejen při hře v 1. poloze, ale i v jiných polohách
- hraje jednoduché dvojhmaty
- uplatňuje jednoduché melodické ozdoby
- rozlišuje dynamická a tempová označení a hraje podle nich
- dbá na kvalitu tónu, používá vibrato jako výrazový prostředek
- hraje z listu přiměřené skladby, hraje z paměti

7. ročník

Žák:

- rozvíjí techniku levé ruky v durových a mollových stupnicích přes 3 oktávy a v základních rozložených akordech
- zvládá základní smyky (legato, detaché, staccato, spiccato) a uvolňuje zápěstí
- používá intonační sebekontrolu a klade důraz na kvalitu tónů
- zná jednoduché melodické ozdoby, trylky a jednoduché dvojhmaty
- používá pestrou škálu rytmických a výrazových prostředků (dynamika, tempo)
- hraje z listu přiměřeně náročné skladby
- aktivně se účastní nastudování nové skladby (např. volba správného prstokladu)
- uplatňuje vlastní představu o díle
- rozlišuje skladby různých slohových období z hlediska výrazových prostředků
- hraje v komorních, souborových nebo orchestrálních seskupeních
- rozvíjí svůj hudební rozhled, účastní se veřejných vystoupení nejen jako interpret, ale i jako posluchač

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- ovládá základní návyky a dovednosti (postoj při hře, držení houslí a smyčce)
- upevňuje durový a mollový prstoklad a chromatické posuny prstů mezi nimi
- zdokonaluje pohyblivost prstů levé ruky
- kombinuje hru polovinami a celým smyčcem
- hraje staccato, detaché, legato různými částmi smyčce v různých smykových a rytmických obměnách, s přechodem přes struny
- spojuje notový zápis s durovým a mollovým prstokladem
- ovládá základní rytmy a dynamiku (p, mf, f)
- hraje durové stupnice přes jednu a dvě oktávy

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- fixuje dovednosti a schopnosti získané v průběhu předchozího studia a zkvalitňuje hru využitím dalších výrazových prostředků (hra v polohách, spiccato, vibrato, hra dvojhmatů)
- hraje v rozmezí první až páté polohy, ve stupnicích využívá i vyšší polohy
- uplatňuje při hře vlastní teoretické znalosti a uvědomuje si stylové podání skladeb různých období

- zdokonaluje smyčcovou techniku
- zná zásady správného samostatného nácviku skladby

2. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti a výrazové schopnosti (technickou zručnost, intonaci a rytmickou jistotu)
- upevňuje ve vyšších polohách a soustřeďuje se na intonační sebekontrolu
- rozvíjí prstovou i smyčcovou techniku
- zvládá interpretaci přiměřeně složité skladby
- ovládá hru z listu skladeb přiměřeně náročných
- rozpozná tóninu, tempo a pravděpodobný charakter skladby
- utváří si vlastní názor na různé interpretace skladeb různých stylových období

3. ročník

Žák:

- uplatňuje ve své hře všechny dosud získané výrazové prostředky a dovednosti (legato, detaché, staccato, spiccato, melodické ozdoby, trylky a jednoduché dvojhmaty)
- používá podle svých schopností hru po celém hmatníku v první až sedmé poloze
- ovládá různé druhy smyků a prstokladů
- dokáže si vytvořit názor na slyšenou interpretaci a kriticky ji zhodnotit
- zapojuje se do kulturního dění, účastní se veřejných vystoupení nejen jako interpret, ale i jako posluchač

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny získané hráčské dovednosti a samostatně pracuje na kvalitě výrazu (technická zručnost, intonace a rytmická jistota, smyky legato, detaché, staccato, spiccato, melodické ozdoby, trylky a jednoduché dvojhmaty, hra ve vyšších polohách, kvalita a barva tónu)
- umí na základě vlastního výběru samostatně nastudovat kratší skladby
- využívá znalosti týkající se interpretace skladeb různých stylových období
- zapojuje se do kulturního a společenského dění a do koncertního života ZUŠ a ve svém okolí
- fixuje schopnost souhry zapojením se v komorních seskupeních nebo v souborech

5.3.4 Studijní zaměření: Hra na klarinet

Klarinet je jednoplátkový dřevěný hudební nástroj. Název pochází z italského clarinetto – malá trubka, neboť jeho zvuk ve vyšších polohách připomíná zvuk trubky (clarina). Z klarinetu se vyvinuly další nástroje, například saxofon. Klarinet má široké využití v sólové i komorní hudbě, je standardní součástí komorních i symfonických orchestrů a hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech: klasická hudba, jazz, dechovka, folk a další.

Žák si během studia osvojí základy hry na klarinet, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Do předmětu Hra na klarinet jsou běžně přijímáni žáci v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady, příp. disponuje vhodnými technickými prostředky (např. plastový klarinet), je možné jej přijmout i v nižším věku.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na klarinet	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
		Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:**Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně****1. - 2. přípravný ročník**

Žák:

- pracuje se základními hudebními pojmy (zvuk, vlastnosti tónu, melodie, rytmus, houslový klíč, notová osnova, taktové označení)
- zvládá základy správného dýchání a nasazení tónu jazykem
- dbá na postavení a polohu levé ruky
- analyzuje základní rytmické hodnoty

I. stupeň základního studia**1. ročník**

Žák:

- ovládá sestavení nástroje a popíše jeho části
- používá při hře správný postoj, držení nástroje a postavení prstů

- zvládá základy správného dýchání, nasazení a tvorbu tónu s použitím jazyka
- osvojí si základní rytmické hodnoty
- zahraje jednoduché písně z notového zápisu

2. ročník

Žák:

- využívá základní artikulační prvky (legato, tenuto, staccato)
- hraje v šalmajovém rejstříku
- dokáže plynule přejít ze šalmajového do klarinetového rejstříku
- ovládá levý a pravý malík
- hraje stupnice a akordy

3. ročník

Žák:

- zvládá hru v širším tónovém rozsahu s použitím duodecimové klapky
- využívá základní dynamiku
- používá dechová cvičení k prohloubení nádechu
- interpretuje jednoduché písně a skladby podle sluchu i z notového zápisu
- hraje z paměti dle svých individuálních schopností jednoduché písně a skladby
- zvládá souhru s klavírem a ostatními nástroji dle svých schopností

4. ročník

Žák:

- zapojuje se podle svých dovedností v komorní hře
- hraje stupnice a akordy z paměti
- zahraje obtížnější písně a drobné skladby a doprovodem
- prokazuje znalost širšího repertoáru klarinetové hry

5. ročník

Žák:

- rozlišuje charakter skladby
- používá sluchovou sebekontrolu k intonační čistotě tónu
- hraje stupnice a akordy v širším rozsahu
- realizuje hru melodických ozdob (nátryl, trylek, příraz, odraz)

6. ročník

Žák:

- využívá dynamiky a výrazových prostředků
- podle svých individuálních schopností samostatně realizuje nácvik skladeb
- hraje stupnice a akordy v širším rozsahu z paměti

7. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny získané výrazové a technické dovednosti
- dbá na kvalitu tónu
- využívá dynamické a tempové označení a v celém rozsahu nástroje
- uplatňuje agogiku a frázování
- hraje skladby různých stylů dle svých individuálních možností a dovedností
- zvládá nastudování skladeb různých obtížností

- zapojuje se do hry v komorních souborech a orchestrálních uskupeních
- zvládá jednoduchou transpozici úměrně svým schopnostem
- je schopen samostatného výběru plátku, popřípadě jeho úpravy

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností používá všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- věnuje dostatečně patřičnou péči svému nástroji
- zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb
- hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby
- vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- pracuje s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- uplatňuje plynulost hry, hráčskou jistotu a muzikální projev při nastudování obtížnějších skladeb
- zvládá hru staccato a prstovou techniku v etudách na rytmických a artikulačních obměnách
- využívá širší škály výrazových a dynamických prostředků (crescendo, decrescendo, sforzato)
- uplatní své zkušenosti a dovednosti ve hře v komorních uskupeních

2. ročník

Žák:

- využívá nátiskových schopností, intonační a rytmickou jistotu, hudební citění při studiu náročnějších skladeb
- zvládá hru z listu přiměřeně náročných skladeb

3. ročník

Žák:

- umí se orientovat v historickém vývoji nástroje a částečně v jeho repertoáru
- uplatní ve skladbách všechny dosud nabyté výrazové prostředky
- zvládá skladby různých stylů a období

4. ročník

Žák:

- využívá dovedností a znalostí v celém rozsahu nástroje, které doposud získal
- zvládá úplný chromatický rozsah nástroje
- orientuje se v notovém zápise a v interpretaci skladeb včetně dýchání, frázování a péče o nástroj
- formuluje svůj názor k interpretaci skladeb různých stylových období
- zapojuje se do hry v souborech různého obsazení a zaměření
- podílí se na vytvoření společného zvuku a způsobu interpretace skladeb
- studium 2. stupně ukončí absolventským vystoupením

5.3.5 Studijní zaměření: Hra na saxofon

Saxofon je jednoplátkový dřevěný dechový nástroj vyráběný převážně z mosazi. Používá se především v jazzu (jako sólový nástroj i jako součást jazzových komorních souborů či orchestrů) a v menší míře i v klasické hudbě. Původním záměrem však bylo vytvořit nástroj vhodný pro dechové a vojenské orchestry. Do rodiny dřevěných dechových nástrojů patří kvůli své stavbě a způsobu jakým se na něj hraje. Již od počátku byly saxofony konstruovány výhradně z kovu.

Žák si během studia osvojí základy hry na saxofon, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Do předmětu Hra na saxofon jsou běžně přijímáni žáci od 10 let, v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady, příp. disponuje vhodnými technickými prostředky (např. sopránový saxofon, saxonett), je možné jej přijmout i v nižším věku.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na saxofon	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- pracuje se základními hudebními pojmy (zvuk, vlastnosti tónu, melodie, rytmus, houslový klíč, notová osnova, taktové označení)
- zvládá základy bráničního dýchání a nasazení tónu jazykem
- umí při hře na nástroj uvolněně stát, držet nástroj na opěrných bodech
- zvládá postavení a polohu levé ruky
- ovládá houslový klíč, notovou osnovu, taktové označení
- zvládá základní rytmické hodnoty

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- si osvojil základní rytmické hodnoty
- zvládá základy správného dýchání dle svých možností a dispozic
- zvládá uvolněný postoj u hry a držení nástroje
- uplatňuje koordinaci prstů s jazykem
- zahraje jednoduchou píseň nebo drobnou skladbu

2. ročník

Žák:

- zvládá základní druhy artikulace (legato, non legato)
- ovládá práci s dechem (hluboký nádech a plynulý výdech)
- využívá další nové rytmické prvky
- zvládá základní dovednosti (správný postoj, držení nástroje, postavení prstů a jejich koordinace, nasazení tónu)

3. ročník

Žák:

- využívá správného držení těla a nástroje, práci s dechem a nasazení jazyka
- zvládá základní technické prvky hry (kvalitu a nasazení tónu, prstovou techniku)
- interpretuje jednoduché písně a skladby podle sluchu i z notového zápisu
- hraje z paměti dle svých individuálních schopností jednoduché písně a skladby
- zapojuje se podle svých dovedností v komorní hře
- zvládá souhru s klavírem a ostatními nástroji dle svých schopností

4. ročník

Žák:

- používá sluchovou sebekontrolu k intonační čistotě tónu
- používá technicky náročnější hmaty v levé i pravé ruce
- zahraje obtížnější písně a drobné skladby s doprovodem

5. ročník

Žák:

- používá sluchovou sebekontrolu k intonační čistotě tónu
- využívá při hře nové prvky artikulace (staccato, tenuto, legato)
- zahraje přefukované tóny

- vnímá výraz a charakter skladby
- cíleně pracuje na zpevnění nátisku

6. ročník

Žák:

- rozvíjí prstovou techniku pomocí různých artikulačních modelů na technicky náročnějších cvičeních a skladbách
- rozšiřuje tónový rozsah nástroje a dbá na jeho zvukovou vyrovnanost
- zvládá práci s nátiskem a dechovou oporou při interpretaci
- rozšiřuje výrazové prostředky a muzikální projev
- zvládá stupnice a akordy v celém rozsahu nástroje

7. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny získané výrazové a technické dovednosti a dbá na kvalitu tónu
- využívá dynamická a tempová označení a v celém rozsahu nástroje uplatňuje agogiku a frázování
- hraje skladby různých stylů dle svých individuálních schopností
- zvládá nastudování skladeb různých obtížností
- zapojuje se do hry v komorních souborech a orchestrálních seskupeních
- zvládá jednoduchou transpozici úměrně svým schopnostem
- uplatňuje nátiskovou jistotu v celém rozsahu nástroje
- je schopen samostatného výběru plátku, popřípadě jeho úpravy

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápisu nejrůznějších skladeb
- je schopen vlastního výběru skladby
- využívá různou zvukovou barvou tónu

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- uplatní plynulost hry, hráčskou jistotu a muzikální projev při nastudování obtížnějších skladeb
- zvládá prstové techniky v etudách na rytmických a artikulačních obměnách
- využívá širší škály výrazových a dynamických prostředků (crescendo, decrescendo, sforzato)
- realizuje své zkušenosti a dovednosti ve hře v komorních seskupeních

2. ročník

Žák:

- využívá nátiskových schopností, intonační a rytmickou jistotu a hudební cítění při studiu náročnějších skladeb
- zvládá hru z listu přiměřeně náročných skladeb
- rozvíjí prstovou techniku v rychlejších tempech

3. ročník

Žák:

- orientuje se v historickém vývoji nástroje a částečně v jeho repertoáru

- si osvojil širší škálu dosud nabytých výrazových prostředků
- zahraje skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních možností

4. ročník

Žák:

- využívá dovedností a znalostí hry v celém rozsahu nástroje, které doposud získal
- zvládá chromaticky celý rozsah nástroje
- samostatně vytváří kvalitní tón pomocí správného nátisku
- zvládá orientaci v notovém zápise a v interpretaci skladeb včetně dýchání, frázování
- umí zformulovat svůj názor k interpretaci skladeb různých stylových období
- zapojuje se do hry v souborech různého obsazení a zaměření a podílí se na vytvoření společného zvuku a způsobu interpretace skladeb
- uplatňuje svůj zájem o preference, které využívá ke své interpretaci a k samostatnému studiu nových skladeb

5.3.6 Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu

Příčná flétna se poprvé v Evropě objevila ve 12. století. Tento původně velmi primitivní dřevěný nástroj, vyráběný z jednoho kusu dřeva, prodělal velmi dramatický vývoj a postupem času se z něj stal dnešní krásný hudební nástroj vyráběný především z kovu. Flétna (nazývaná též královnou mezi dřevěnými dechovými nástroji) je hudebním nástrojem příjemného sametového tónu a širokého uplatnění – může hrát sólově, s doprovodem klavíru, kytary, atd. Může se také zapojit do nejrozličnějších komorních seskupení a je vyhledávaným nástrojem do různých souborů, bandů či orchestrů. Na flétnu se s pomocí zahnuté hlavice mohou začít učit hrát již i menší děti, které díky tomuto vynálezu a bohatému repertoáru začínají velmi brzy pronikat do světa hudby, jejích krás a tajů.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na příčnou flétnu	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- pojmenuje nástroj a zvládá základní péči o něj (dokáže složit a rozložit nástroj, udržovat jeho hygienu)
- pracuje se základními hudebními pojmy (zvuk, tón, melodie, rytmus, houslový klíč, notová osnova, taktové označení, základní rytmické hodnoty)
- zvládá práci na uvolněném postoji, držení nástroje a postavení prstů
- uvědomuje si správné postavení rtů a důležitost práce s dechem
- vytvoří tón s nasazením jazyka
- zahraje jednoduchou lidovou píseň

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- zařadí nástroj do nástrojové skupiny, popíše jej, zvládá základní péči o nástroj
- pracuje se základními hudebními pojmy, čte notový zápis, pracuje se základními rytmickými hodnotami
- využívá základní dovednosti – uvolněný postoj, držení nástroje, postavení rtů, prstů
- vytvoří tón a ovládá nasazení tónu jazykem
- používá základy správného dýchání
- používá hmaty levé a pravé ruky
- zahraje jednoduchou lidovou píseň
- opakuje krátké melodické a rytmické útvary – hra na ozvěnu

2. ročník

Žák:

- uvědoměle pracuje na správném postoji, držení nástroje, postavení prstů a jejich koordinaci (i s nasazením jazyka)
- používá dechová cvičení k prohloubení nádechu
- využívá základní artikulaci – legato, non legato

- rozumí důležitosti postavení a funkci rtů
- používá při hře přefukované tóny
- používá tónová cvičení ke zlepšení kvality tónů
- vnímá náladu skladby
- dle svých možností zahraje z paměti píseň nebo drobnou skladbu

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a vědomě si kontroluje správné držení těla a nástroje, práci s dechem a jazykem
- používá základní technické prvky – nasazení tónů, prstovou techniku, hru legato a non legato, základní dynamiku
- osvojil si hru přefukovaných tónů
- rozezná jednoduché hudební útvary (tanec, píseň, pochod)
- vnímá náladu skladby a dokáže ji elementárními výrazovými prostředky vyjádřit
- hraje vybrané stupnice z paměti
- je schopen souhry s jiným nástrojem
- dle možností zahraje z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák:

- uplatňuje a zdokonaluje získané dovednosti z předchozích ročníků
- používá při hře nové prvky – staccato, složitější rytmické útvary, širší rozsah nástroje, základní melodické ozdoby
- hraje vybrané stupnice a akordy z paměti
- používá základní dynamické prostředky a tempová označení
- je schopen diskuse o správném vystavení fráze
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z paměti

5. ročník

Žák:

- používá při hře nové prvky z předchozího ročníku
- zvládá práci na rozvoji prstové techniky a používá ji v rychlejším tempu
- využívá širšího rozsahu nástroje
- uvědomuje si práci s nátlakem a dechovou oporou
- využívá větší škály výrazových prostředků
- hraje vybrané stupnice a akordy v širším rozsahu
- zvládá hru s doprovodem a souhru s dalšími nástroji

6. ročník

Žák:

- používá sluchovou kontrolu a zvukovou představivost ke zlepšení kvality a čistoty tónu a k vyrovnávání flétnových poloh
- používá prstovou techniku v rychlejších tempech
- využívá co největšího tónového rozsahu
- rozlišuje různé druhy artikulace
- hraje složitější rytmické útvary
- hraje vybrané stupnice a akordy přes dvě oktávy z paměti
- rozumí charakteru skladby, jejímu členění a je schopen s pomocí pedagoga zvolit výrazové prostředky, které tento charakter vhodně vyjádří

7. ročník

Žák:

- zapojuje při hře všechny získané technické i výrazové prostředky (žeberně-brániční dýchání, kvalitní tón, základní artikulaci – legato, portamento, staccato, prstovou techniku)
- vnímá na základě sluchové kontroly čistotu a kvalitu tónu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, ve které vhodně využívá dynamiku, frázování, agogiku
- rozlišuje specifika interpretace skladeb z odlišných stylů a žánrů
- transponuje lidovou píseň (úměrně svým schopnostem)
- studium 1. stupně ukončí absolventským vystoupením

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- využívá základní dovednosti – uvolněný postoj, držení nástroje, postavení rtů, prstů
- zvládá práci se základními hudebními pojmy
- používá základy správného dýchání
- zvládá základní druhy artikulace
- používá při hře přefukované tóny (dle individuálních možností žáka)
- vnímá náladu skladby
- zahraje jednoduchou skladbu s doprovodem

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny doposud získané znalosti a dovednosti a dále je rozšiřuje
- využívá bráničního dýchání, pracuje s dechovou oporou, zapojuje do hry nový prvek – vibrato
- pracuje s barvou, kvalitou a čistotou tónu na základě sluchové kontroly
- používá při hře dvojité staccato
- diskutuje o charakteru a struktuře skladby, přemýšlí o postavení frází a vhodné interpretaci
- vyhledává informace o jednotlivých hudebních stylech a skladatelích
- zajímá se o kulturní dění a hudební život ve svém okolí a chápe jeho důležitost

2. ročník

Žák:

- využívá bráničního dýchání, pracuje s dechovou oporou
- využívá při hře vibrato a je schopen ve spolupráci s pedagogem vybrat vhodná místa pro jeho využití
- využívá širší škálu artikulačních prvků a zlepšuje jejich kvalitu (sforzato a měkké nasazení jazykem)
- samostatně vyhledává skladby pro svou interpretaci a je schopen diskuse o nich (jejich stylové zařazení atd.)

3. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny doposud získané znalosti a dovednosti a dále je rozšiřuje
- využívá sluchové kontroly při práci s barvou a čistotou tónu, využívá co nejširšího rozsahu nástroje
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- je schopen na základě vlastního výběru nastudovat skladbu, zařadit ji do stylového období, diskutuje o její stavbě a struktuře

4. ročník

Žák:

- uplatňuje při hře všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- využívá sluchovou sebekontrolu při práci s barvou a kvalitou tónu
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání, frázování apod.
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a dokáže diskutovat o jejich umělecké kvalitě
- samostatně vyhledává nové skladby a vybírá si z nich svůj vlastní repertoár
- zapojuje se do souborů, orchestrů nebo jiných komorních seskupení, kde si je vědom své dílčí úlohy a zodpovědně se podílí na co nejlepším provedení skladeb
- studium 2. stupně ukončí absolventským vystoupením

5.3.7 Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna provází lidstvo již od pravěku a svůj zlatý věk prožívala v období renesance a baroka. Také dnes patří k velmi oblíbeným nástrojům. Na zobcovou flétnu mohou začít hrát děti již od předškolního věku a představuje tak pro ně jednu z prvních možností seznámení se se světem hudby. Díky širokému repertoáru mohou žáci objevovat jednotlivé hudební slohy od středověku po současnost. Uplatnění zobcových fléten od sopraninové, přes sopránovou, altovou, tenorovou až po basovou je možné nejen v sólové hře, ale mohou také vyniknout v komorní a souborové hře.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- pojmenuje nástroj a zvládá základní péči o něj (dokáže složit a rozložit nástroj, udržovat jeho hygienu)
- pracuje se základními hudebními pojmy (zvuk, tón, melodie, rytmus, houslový klíč, notová osnova, taktové označení, základní rytmické hodnoty, noty v rozsahu g1 – d2)
- pracuje na uvolněném postoji, držení nástroje a postavení prstů
- uvědomuje si správné postavení rtů a důležitost práce s dechem
- vytvoří tón s nasazením jazyka (rozsah g1 – d2)
- zahraje jednoduchou lidovou píseň

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- zařadí nástroj do nástrojové skupiny, je schopen popsat jej a sestavit
- zvládá základní péči o nástroj
- pracuje se v základními hudebními pojmy, čte v notovém zápise, rozumí základním rytmickým hodnotám
- využívá základní dovednosti – uvolněný postoj, držení nástroje, postavení prstů
- vytvoří tón a nasazením jazyka
- používá základy správného dýchání
- používá hmaty levé a pravé ruky
- opakuje krátké melodické a rytmické útvary – hra na ozvěnu
- zahraje lidovou píseň

2. ročník

Žák:

- uvědoměle pracuje na správném postoji, držení nástroje, postavení prstů a jejich koordinaci
- využívá dechová cvičení k prohloubení nádechu a prodloužení plynulého výdechu
- zvládá základní artikulaci – legato, non legato
- využívá širšího rozsahu nástroje
- hraje vybrané stupnice
- vnímá náladu skladby
- dle svých možností zahraje z paměti píseň nebo drobnou skladbu s doprovodem

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti – postoj a držení nástroje, práci s dechem, základní artikulaci, prstovou techniku
- rozpozná jednoduchý hudební útvar

- vnímá náladu skladby a v rámci svých možností ji vyjádří
- hraje vybrané stupnice zpaměti
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu
- je schopen souhry s jiným nástrojem
- dle možností zahraje zpaměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák:

- uplatňuje při hře získané dovednosti
- používá při hře nové prvky – staccato, složitější rytmické útvary, širší rozsah nástroje, základní melodické ozdoby
- hraje vybrané stupnice a akordy zpaměti
- používá základní dynamické prostředky a tempová rozlišení
- dle dispozic zařazuje hru na altový nástroj
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu zpaměti

5. ročník

Žák:

- používá při hře nové prvky z předchozího ročníku
- používá prstovou techniku v rychlejším tempu
- využívá širšího rozsahu nástroje
- umí při hře na altový nástroj uplatnit dovednosti získané ze hry na sopránovou flétnu

6. ročník

Žák:

- používá sluchovou kontrolu ke zlepšení kvality a čistoty tónu
- rozlišuje různé druhy artikulace
- zvládá složitější rytmické útvary
- hraje vybrané stupnice a akordy v rychlejším tempu
- uvědomuje si charakter skladby a její členění
- je schopen s pomocí pedagoga zvolit výrazové prostředky a vyjádřit tak charakter jednotlivých skladeb

7. ročník

Žák:

- používá při hře všechny získané technické i výrazové prostředky
- vnímá kvalitu a čistotu tónu
- transponuje jednoduchou melodii (úměrně svým schopnostem)
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a řeší její technické obtížnosti
- studium 1. stupně ukončí absolventským vystoupením

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- využívá základní dovednosti – uvolněný postoj, držení nástroje, postavení rtů, prstů
- pracuje se základními hudebními pojmy, čte v notovém zápise, rozumí základním rytmickým hodnotám
- používá základy správného dýchání
- rozlišuje základní druhy artikulace

- vnímá náladu skladby
- zahraje jednoduchou skladbu s doprovodem

1. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- používá při hře dvojité staccato
- je schopen diskuze o stylovosti hry skladeb různých hudebních období, o jejich charakteru a struktuře, přemýšlí o postavení frází a vhodné interpretaci
- dle dispozic začíná zapojovat hru na tenorový a basový nástroj

2. ročník

Žák:

- využívá získané znalosti a dovednosti k samostatnějšímu studiu nových skladeb
- pracuje s širší škálou artikulačních prvků a zlepšuje jejich kvalitu
- samostatně vyhledává skladby pro svou interpretaci a je schopen diskuse o nich (jejich stylové zařazení atd.)

3. ročník

Žák:

- využívá sluchovou kontrolu a pracuje s barvou a čistotou tónu, využívá co nejširšího rozsahu nástroje
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky (dle svých možností)
- je schopen na základě vlastního výběru nastudovat skladbu, zařadit ji do stylového období, diskutuje o její stavbě a struktuře

4. ročník

Žák:

- uplatňuje při hře všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání, frázování
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a dokáže o ní diskutovat
- samostatně vyhledává nové skladby a vytváří si svůj repertoár
- studium 2. stupně ukončí absolventským vystoupením

5.3.8 Studijní zaměření: Hra na lesní roh

Je dechový žest'ový nástroj, který byl kolem roku 1700 zaveden ve Francii do orchestru. Lesní roh sloužil k vytrubování signálů a později při lovu zvěře. Jeho pradávným tvarem byl zvířecí roh. Během dlouhých let byl zdokonalen do dnešní podoby s laděním do B a F a dvojitý lesní roh FB – dvojlesnice. Používá se v dechových, symfonických a tanečních orchestrech. Tóny lesního rohu jsou mnohobarevné. Vyjadřují krásu i jas, měkkost i sonoritu. Jako nástroj je velice oblíben. Říká se mu „královský nástroj“.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na lesní roh	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

Poznámka: Přípravné studium pro I. stupeň základního studia ve hře na lesní roh může být na doporučení vyučujícího realizováno na nástroj podobného charakteru (lovecký lesní roh, dětský lesní roh)

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- pojmenuje nástroj a dodržuje základní hygienické návyky při manipulaci s nástrojem
- zná význam základních hudebních pojmů
- se učí zásadám správného dýchání a práce s nátiskem
- dokáže nasadit a udržet rovný tón

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- pojmenuje nástroj i jeho části
- se orientuje v základních hudebních pojmech, v notovém zápisu, v základních rytmických hodnotách
- zvládá správný postoj při hře, držení nástroje a správné dýchání při hře, správné nasazení nátrubku na rty a vydržování rovného tónu

2. ročník

Žák:

- využívá nátiskové schopnosti k procvičování rozsahu tónu dle svých schopností
- ovládá dle svých schopností správné dýchání, kvalitu tónu, rytmické a intonační citění

- ovládá vydržované tóny s dynamickým odstíněním
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- hraje v rozsahu tónů C1 – G1 ve stupnici C-dur

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky – správné držení těla a nástroje při hraní, práci s dechem a s jazykem
- se orientuje v rozpoznání jednoduchých hudebních útvarů – polka, valčík, tango, píseň a v jejich notovém zápise
- zahraje dle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu, např. píseň
- rozpozná náladu skladby a dokáže tuto náladu vyjádřit a interpretovat výrazovými prostředky dle notového zápisu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu, např. lidové písně
- hraje dle svých schopností a dovedností s dalším nástrojem (klavír, dechový nástroj)

4. ročník

Žák:

- využívá získané dovednosti z předchozích ročníků (dechovou i prstovou techniku a orientaci v notovém zápise)
- usiluje o intonační jistotu při nasazování tónů
- používá dynamické, tempové a výrazové odlišení ve skladbě
- hraje s dalším nástrojem a zvládá základy souhry
- analyzuje s pedagogem obtížnost nácviku nových skladeb, pracuje na nich a využívá nabytých nátlakových schopností
- si utváří vztah k nástroji a k hudbě poslechem nahrávek, návštěvou koncertů, vlastním výběrem vhodné skladby
- interpretuje skladby různých stylových období
- pokračuje v nácviku dalších stupnic a akordů z paměti
- hraje durovou i mollovou stupnici s trojzvukem T5 dle rozsahu a dispozic

5. ročník

Žák:

- používá k posilování nátlakových schopností nátlaková cvičení – dlouhé vydržované tóny, stupnice, etudy dle vyspělosti žáka, nátlaková cvičení (notové materiály), vydržované tóny
- ovládá stupnice durové a mollové dle rozsahu a individuálních dispozic
- se orientuje v notovém zápise náročnějších skladeb
- hraje akordy k daným stupnicím z paměti
- rozumí principu transpozice in Es
- zvládá základy hry v transpozici in Es

6. ročník

Žák:

- využívá soustavně soubor denních nátlakových cvičení ke zlepšení nátlaku a hráčských dovedností
- využívá znalosti stupnic a hudebních představivosti ke hře melodií, písní i skladeb bez notového zápisu z paměti
- zdokonaluje schopnost sluchové kontroly, tónové a intonační čistoty hry
- rozvíjí nátlakovou techniku a různé artikulaci modely na technicky náročnějších skladbách
- uplatňuje plynulost hry, hráčskou jistotu a muzikální projev

7. ročník

Žák:

- využívá při hře techniku hry, výrazovou dovednost a kvalitu tónu dle svých dispozic
- využívá v celém rozsahu nástroje dynamiku, tempové rozlišení (ff, pp, allegro, allegretto, moderato) frázování, agogiku
- interpretuje dle svých individuálních schopností skladby různých stylů a žánrů, lidové, taneční, období klasicismu i baroka
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a zahraje ji z paměti
- hraje v komorních obsazeních
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- používá zásady správného dýchání
- využívá základní dovednosti (uvolněný postoj, držení nástroje a funkci prstů při hře na nástroj)
- tvoří tóny v rozsahu C1 – G1
- zvládá správný postoj při hře, držení nástroje a správné nasazení nátrubku na rty

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- zdokonaluje pomocí cvičení, technických cvičení a etud svou hráčskou jistotu při interpretaci obtížnějších skladeb a rozvíjí své výrazové schopnosti – techniku, dynamiku a melodičnost
- umí správně dýchat a vytvořit tón

2. ročník

Žák:

- využívá při studiu své dosavadní znalosti ke stálému zlepšování hráčské úrovně
- zvládá stále obtížnější techniku hry, nátisk a spolehlivost při vystoupeních
- hraje z listu a orientuje se v notovém zápisu

3. ročník

Žák:

- zvládá transpozici in Es
- se orientuje v historii svého nástroje a v jeho konstrukci
- studuje a interpretuje náročné skladby a techniku různých žánrů a období, např. baroko, klasicismus

4. ročník

Žák:

- prezentuje získané znalosti a dovednosti při interpretaci skladby na svůj nástroj
- používá notový zápis, orientuje se v něm a při nácviu skladby řeší samostatně problematiku nástrojové techniky
- pečuje o nástroj
- dodržuje správné dýchání, frázování a výraz při interpretaci skladeb
- při nácviu skladeb samostatně pracuje s výrazem, barvou a kvalitou tónu
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů a vytváří si na ně svůj názor
- hraje v souborech nejrozličnějšího obsazení a spolupracuje na vytváření společného zvuku i výrazu při interpretaci skladeb
- se zaměřuje na skladby dle svého zájmu a určitého druhu (např. klasicismus, baroko) a dokáže je nastudovat podle svých interpretačních zkušeností, hudebních dovedností a vlastního výběru

5.3.9 Studijní zaměření: Hra na trubku

Je dechový žesťový nástroj, který se v primitivním tvaru používal již ve středověku. Od 17. století se trubka používala v orchestru stále hojněji. Během staletí se měnila její podoba, technické vybavení i ladění. Dnešní trubky jsou technicky dokonalé a jsou zhotovovány v ladění B i C v houslovém klíči. Mají jasný a zvukově vydatný tón a lze na ně hrát všechny tóny i v moderních partiturách a dosáhnout při použití různých dusítek nejtiššího pianissima. Proto se trubka používá nejen v symfonických, dechových, ale i v tanečních orchestrech či při hraní zvučných znělek nebo v klasické symfonické a barokní hudbě.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na trubku	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- dokáže popsat nástroj
- zná význam základních hudebních pojmů (nota, tón, nátisk, apod.)

- zná zásady správného dýchání a práce s nátiskem
- dokáže nasadit a udržet rovný tón
- rozlišuje celou, půlovou a čtvrt'ovou notu

1. ročník

Žák:

- popíše části nástroje, zařadí ho do nástrojové skupiny
- pečuje o jeho dobrý stav
- orientuje se v základních hudebních pojmech, v notovém zápise, v základních rytmických hodnotách
- ovládá noty celé, půlové, čtvrt'ové
- zvládá správný postoj u hry, držení nástroje a správné dýchání při hře
- správně nasadí nátrubek na rty a vydržuje rovný tón

2. ročník

Žák:

- používá další rytmické prvky a hru legato, non legato
- zvládá dle svých schopností správné dýchání, kvalitu tónu, rytmické a intonační cítění
- zahraje zvolenou stupnici v jedné oktávě
- hraje tóny s dynamickým odstíněním
- interpretuje krátké, jednoduché skladbičky s jiným nástrojem (klavír)
- hraje durové stupnice dle svých individuálních schopností

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti – správné držení těla a nástroje, práci s jazykem a s dechem při hraní
- orientuje se v rozpoznávání jednoduchých hudebních útvarů – polka, valčík, tango, píseň a v jejich notovém zápise
- zahraje dle svých individuálních schopností jednoduchou skladbu – např. píseň
- rozpozná náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat výrazovými prostředky dle notového zápisu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu, např. lidové písně
- hraje dle svých schopností a dovedností s dalším nástrojem – klavír, dechový nástroj

4. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti a poznatky z předchozích ročníků (smysl pro rytmus, orientaci v notovém zápise, dechovou a prstovou techniku)
- používá dynamické, tempové a výrazové odlišnosti ve skladbě
- vnímá správnost použití nádechu v melodii (frázi)
- využívá nové dovednosti – hru staccato, další nové rytmické prvky a rozsahové možnosti nástroje, základní melodické ozdoby – příraz, skupinka, nátryl, trylek
- vytváří si vztah k nástroji a k hudbě poslechem nahrávek, návštěvou koncertů, vlastním výběrem vhodné skladby
- hraje s dalším nástrojem
- analyzuje obtížnost hry při studiu nových skladeb a pracuje na nich
- interpretuje skladby různých stylových období
- pokračuje v nácviku dalších stupnic a akordů z paměti
- hraje durovou i mollovou stupnici s trojzvukem T5 dle rozsahu a dispozic

5. ročník

Žák:

- používá k posilování nátiskových schopností dlouhé vydržované tóny, stupnice, etudy a nátisková cvičení dle notových materiálů
- ovládá stupnice dur a moll – dle rozsahu svých individuálních schopností
- hraje akordy k daným stupnicím z paměti
- hraje z listu jednoduché písně

6. ročník

Žák:

- ovládá stupnice dur, moll (harmonické, melodické), akordy k probraným stupnicím
- ovládá rozložený akord, vydržované tóny ve střední poloze, dynamická znaménka crescendo, decrescendo
- využívá znalosti stupnic a hudební představivosti ke hře melodií, písní i skladeb bez notového zápisu z paměti
- hraje z listu skladby na úrovni 1. a 2. ročníku
- zdokonaluje schopnost sluchové kontroly, tónové a intonační čistoty hry
- osvojuje si nátiskovou techniku a různé artikulační modely na technicky náročnějších skladbách
- uplatňuje plynulost hry, hráčskou jistotu, muzikální projev
- zdokonaluje souhru s jiným nástrojem

7. ročník

Žák:

- využívá při hře techniku hry, výrazovou dovednost a kvalitu tónu dle svých dispozic
- využívá v celém rozsahu nástroje dynamiku (f, p, pp), tempové rozlišení, (allegretto, allegro, moderato) frázování, agogiku
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby z různých stylů a žánrů (lidové, taneční, období klasicismu i baroka) dle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a zahraje ji z paměti
- hraje v komorních obsazeních
- ovládá transpozici úměrně svým schopnostem

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- používá základy správného dýchání
- využívá základní dovednosti (uvolněný postoj, držení nástroje a funkci prstů při hře na nástroj)
- tvoří tóny v rozsahu c1 – g1
- ovládá správný postoj při hře, držení nástroje a správné nasazení nátrubku na rty

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- pomocí etud nátiskových a technických cvičení zdokonaluje svou hráčskou a interpretační jistotu v obtížnějších skladbách
- rozvíjí své výrazové schopnosti (techniku a melodičnost)
- dokáže správně dýchat a vytvořit tón

2. ročník

Žák:

- zvládá stále obtížnější techniku hry – tempové změny
- interpretuje z paměti se stále větší spolehlivostí při vystoupeních

3. ročník

Žák:

- ovládá historii svého nástroje, v jeho příbuzných obměnách a různých laděních a konstrukcích (křídlovka, trubka, basová trubka, trubka „bachovka“, jazzová trubka)

4. ročník

Žák:

- uplatňuje své zkušenosti a vědomosti při studiu a interpretaci skladeb.
- používá notový zápis, orientuje se v něm a při nácviu skladby samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- pečuje o nástroj
- dodržuje správné dýchání, frázování a výraz při interpretaci skladeb
- při nácviu skladeb samostatně pracuje na jejím výrazu, barvě a kvalitě tónu
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů a vytváří si na ně svůj názor a formuluje jej
- hraje v souborech nejrozumnějšího obsazení a spolupracuje na vytváření společného zvuku a i výrazu skladby a interpretace
- vybere skladby dle svého zájmu a určitého druhu (např. klasicismus, baroko, taneční, lidová) a dokáže je nastudovat dle svých interpretačních zkušeností, hudebních dovedností a vlastního výběru

5.3.10 Studijní zaměření: Hra na kytaru

Kytara se uplatňuje jako sólový i doprovodný nástroj, využívá se v komorní a souborové hře. Výuka je vhodná pro všechny věkové kategorie díky výrobě nástrojů různé velikosti. Obsahem předmětu je seznámení se všemi slohovými obdobími až po aktuální současnost. Žák postupně získává technické základy hry na kytaru, rozvíjí svou hudební představivost a cítění. Studium na II. stupni žák navazuje na znalosti získané na I. stupni. Rozvíjí svou muzikálnost, zvyšuje svou technickou úroveň. Cílem studia je rozvíjení schopnosti uplatnit se nejen sólově, ale i v různých amatérských popřípadě profesionálních souborech, nebo se i jinak zapojit v kulturním životě.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na kytaru	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- fixuje správné sezení a držení nástroje
- hraje palcem na basových prázdných strunách a dokáže je tlumit
- zná názvy všech prázdných strun a jejich notaci
- spojuje notový zápis s orientací na hmatníku v 1. poloze
- je veden pedagogem k melodické a rytmické představivosti hrou jednoduchých melodických říkadel

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj
- dodržuje základní návyky – správné držení kytary, postavení rukou, tvoření tónů
- rozpozná základní notové délky (nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová)
- hraje palcem a tlumí basové struny
- rozlišuje hru tirando, apoyando
- hraje prsty p-i-m střídavým úhozem v různých rytmických variantách
- rozlišuje jednoduché takty
- rozezná základní dynamiku (p, f)
- hraje jednohlasou melodií nebo lidovou píseň v 1. poloze z paměti
- připravuje se na třídní předehrávku a uvědomuje si důležitost domácí přípravy
- hraje v hodinách se svým pedagogem a tím se učí souhře s dalším nástrojem

2. ročník

Žák:

- hraje úhozem tirando
- orientuje se v základní notaci v 1. poloze
- hraje jednooktávové stupnice v 1. poloze s použitím prázdných strun
- hraje střídavým úhozem: p-i-m-a v různých kombinacích
- hraje široký dvojhlas dopadem s použitím prázdných basových strun, používá úzký

- dvojhlas bez dopadu rozloženě i současně
- používá základní dynamická znaménka – p, mf, f
- interpretuje kratší dvojhlasé motivy nebo písňě z paměti
- zapojuje se v souhře se svým pedagogem nebo dalším žákem v duu, triu apod.
- připravuje se na třídní předehrávku a jiné akce školy

3. ročník

Žák:

- ovládá základní kytarové návyky (správné sezení a držení nástroje, postavení obou rukou)
- si naladí nástroj podle ladičky
- hraje úhozy apoyando a tirando
- zahraje dvojhlas bez prázdných strun (široký, úzký)
- rozlišuje melodickou linku a doprovod
- uplatňuje základní barevné odstínění kytary – rejstříky sul tasto a sul ponticello
- umí stupnice dur a moll s použitím prázdných strun z paměti (C, G, D, A, E, a, e) a je schopen je uplatnit v různých rytmických variantách
- hraje akordy G, G7, D, D7 A, A7, E, am, em, dmi – v 1. poloze v doprovodech písní
- orientuje se ve 2. poloze
- doprovází ve dvoudobém a třídobém taktu
- své dosud získané dovednosti propojuje se základy komorní a souborové hry
- je veden pedagogem k pravidelné domácí přípravě
- připravuje se na třídní předehrávku, případně přehlídku a jiná vystoupení

4. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise zadaných skladeb
- zdokonaluje kvalitu tónu
- hraje stupnice 2. oktávové durové typové v rytmických variantách z paměti
- hraje malé barré, čtyřhlasé akordy harmonicky a melodicky
- zná harmonické funkce T, S, D a s pomocí akordových značek je používá v doprovodech písní
- rozlišuje fráze v zadané skladbě
- hraje na hmatníku do 5. polohy
- hraje skladby různých slohových období a stylů
- je veden pedagogem k poslechu různých hudebních nahrávek

5. ročník

Žák:

- hraje skladby s využitím jemnějšího dynamického odstínění – crescendo, decrescendo
- dokáže zahrát staccato, portamento v přednesových skladbách
- hraje 2. oktávové dur a moll typové stupnice
- hraje akordy dur a moll v 1. poloze
- zná základní názvosloví kytarových značek a používá je v doprovodech písní
- hraje a sám tvoří doprovody k písním v 2/4, 3/4, 4/4 taktu s použitím dominantního septakordu: C7, G7, D7, A7, E7, H7 v 1. poloze
- orientuje se na hmatníku do 7. polohy
- vnímá náladu skladby a různorodost stylů a žánrů
- uplatňuje své dosud získané znalosti v souhře s dalšími nástroji

6. ročník

Žák:

- umí vyměnit struny s pomocí pedagoga
- hraje podle akordových značek
- zdokonaluje techniku hry: glissando, příklep, odtah, nátryl, legáto, velké barré, přirozené flažolety
- interpretuje skladby ve složitějších rytmech
- hraje dvouoktávové a tříoktávové typové durové a mollové stupnice
- hraje akordy dur a moll, kadence dur a moll ve vyšších polohách
- reaguje na rady učitele týkající se interpretace skladeb nejen náslechem hry učitele, ale i poslechem kvalitních nahrávek nebo vlastní nahrávkou z diktafonu (v hodině)
- zapojuje se aktivně do komorních celků školy

7. ročník

Žák:

- umí naladit nástroj
- nachází pod vedením učitele barevné možnosti kytary
- využívá dynamická a agogická znaménka
- ovládá základy frázování
- zahraje kadence ke stupnicím ve všech polohách
- hraje techniky – legáto vzestupné i sestupné, staccato, rasguado, pizzicato, arpeggio, flažolety
- umí základní melodické ozdoby: trylek, nátryl a příraz
- ovládá noty na hmatníku do 12. polohy
- hraje durové a mollové stupnice v rozsahu dvou a tří oktáv, kadence
- využívá doprovod podle notace a akordických značek (dur, moll, D7)
- samostatně studuje skladby a aktivně se podílí na jejich výběru
- uplatňuje se v komorní hře, popř. souborové hře nebo kapele

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- ovládá noty v houslovém klíči
- zahraje stupnice v rozsahu dvou oktáv
- hraje úhodem apoyando a tirando
- využívá základní dynamická znaménka
- zná základy akordické hry a umí je použít při hře

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- kvalitu tónu zohledňuje volbou úhozu a péčí o nehty
- hraje melodické ozdoby – mordent, skupinka, trylek, obal
- fixuje techniku hry – vibrato, umělé flažolety
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů podle vlastního zájmu (klasická hudba, populární hudba, jazz)
- rozvíjí své muzikální a rytmické cítění
- hraje akordy typu dim v zadaných písních
- aktivně se podílí na výběru skladby
- zapojuje se do různých hudebních seskupení

2. ročník

Žák:

- dokáže dynamicky, agogicky a barevně odstínit hranou skladbu
- zahraje durové a mollové stupnice ve dvou oktávách s kadencemi, kvintakordy a jejich obraty
- orientuje se v akordech typu maj7 v zadaných písničkách
- poslouchá kvalitní nahrávky různých interpretů, navštěvuje koncerty

3. ročník

Žák:

- studuje skladby různých stylů i s využitím
- výrazových prostředků, se kterými se seznámil
- při nácvičce stupnic hraje různé intervaly
- hraje akordy s přidanou nónou
- popíše svůj zážitek z vystoupení nebo koncertů (diskutuje s učitelem o hudbě)

4. ročník

Žák:

- používá všechny techniky, které se doposud naučil
- hraje akordy s přidanou malou sextou
- všechny své dovednosti interpretuje v sólové, komorní a souborové hře
- umí si sám vyhledat skladby podle vlastního výběru i schopností
- poslouchá skladby různých hudebních žánrů a jednotlivých historických období
- zapojuje se aktivně do hudebního života
- prezentuje se jako citlivý a vnímavý hudebník

5.3.11 Studijní zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Elektrická kytara je strunný elektrofonický nástroj, jenž byl poprvé vyroben ve dvacátých letech 20. století. Zvuk u elektrické kytary vzniká chvěním strun, které je převáděno elektromagnetickými snímači na elektrický proud. Proud je veden z kytary do zesilovače (kombi) a odtud ho již vnímáme jako tón elektrické kytary. Elektrická kytara je univerzální nástroj pro své zvukové možnosti (použitím různých efektů, krabiček, multiektů a syntezátorů je schopna simulovat obrovské množství zvuků od ptačího zpěvu po zvuk orchestru).

Uplatňuje se ve všech možných hudebních žánrech od popu, rocku, jazzu k nejnovějším hudebním trendům (metal, nu-metal, core, funky apod.), je nepostradatelná také v blues a swingu. Elektrická kytara patří k nejoblíbenějším nástrojům a její popularita stále stoupá. Hraje se na ni plektrem (trsátkem) i prsty, je to nástroj sólový i doprovodný. Nejlepší hráči i skupiny hrají se symfonickými orchestry a jsou uznáváni pro svou virtuozitu.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- používá správné držení nástroje
- fixuje správné postavení prstů pravé ruky a optimální držení plektrem mezi palcem a ukazováčkem
- realizuje správné postavení levé ruky na hmatníku v různých polohách
- hraje na prázdných strunách plektrem a prsty p i m a v jednoduchých kombinacích

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- využívá znalosti získané v prvním přípravném ročníku a dále je upevňuje a utvrzuje
- používá hru prstů pravé ruky p, i, m, a, apoyando, a také hru plektrem na prázdných strunách
- hraje pentatonickou stupnici pro a – blues od tónu A v páté poloze v rozsahu 1 oktávy a typovou diatonickou stupnici C – dur v rozsahu 1 oktávy
- při hře stupnic využívá úhoz „downstroke“
- zahraje chromatickou stupnici v první poloze úhozem downstroke
- improvizuje jednoduché melodické linky vycházející ze stupnice C – dur

2. ročník

Žák:

- využívá chromatickou stupnici v první poloze úhozem downstroke – upstroke s transpozicí do druhé, třetí, čtvrté a páté polohy

- ovládá typovou stupnici C – dur v rozsahu 1 oktávy a je schopen ji podle potřeby transponovat na E struně od 8. políčka směrem dolů
- popíše noty na hmatníku v 1. a 5. poloze
- zahraje bluesovou stupnici a – blues v rozsahu 1 oktávy vzestupně i sestupně v různých variantách
- realizuje vytahování struny o půltón směrem nahoru

3. ročník

Žák:

- využívá typovou stupnici C – dur v rozsahu 1 oktávy a zahraje ji v různých polohách vzestupně i sestupně
- ovládá základní powerchord a využívá při jeho ztvárnění 1, 3, 4 prst levé ruky
- interpretuje powerchordy v 1., 2., a 3. poloze
- zahraje bluesovou stupnici a – blues v rozsahu 2 oktáv
- rozlišuje mezi hammer on a pull of v rámci technických cvičení
- realizuje vytahování struny o půltón a celý tón směrem nahoru
- hraje všechny stupnice úhodem downstroke – upstroke
- pojmenuje noty na hmatníku od 5. do 8. polohy
- bezpečně ovládá správné držení kytary, postavení pravé i levé ruky a základní technické prostředky (úhodem downstroke, upstroke, hammer on, pull of)
- v doprovodu písní uplatní jednoduché kadence T, S, D, T.
- zapojuje se aktivně do školních souborů (kapel), kde zdokonaluje své získané dovednosti pečlivou souhrou, hudební komunikací, empatií apod.
- pociťuje a spoluvytváří charakter skladby, vnímá její náladu, emoce
- přednesové skladby interpretuje z paměti

4. ročník

Žák:

- používá bluesovou stupnici a – blues v rozsahu 2 oktáv a je schopen ji transponovat na téže struně směrem nahoru i dolů
- interpretuje powerchordy v 1. – 5. poloze a to harmonicky i melodicky
- pojmenuje noty na hmatníku od 8. do 12. polohy
- zahraje bluesovou stupnici a – blues technikou hammer on a pull of
- zahraje typové harmonické mollové stupnice v rozsahu 1 oktávy
- fixuje durovou typovou stupnici v různých polohách
- vytváří kadenční harmonii T, S, D, T k probíraným durovým stupnicím s použitím powerchordů
- ztvární skladby různých stylových období (baroko) v odpovídající nástrojové stylizaci

5. ročník

Žák:

- zahraje typovou durovou stupnici do 12. polohy na hmatníku
- interpretuje bluesovou stupnici v rozsahu 2 oktáv v různých tóninách
- využívá techniku hammer on a pull of v bluesové stupnici a – blues a typové durové stupnici v různých polohách
- pojmenuje noty na hmatníku od 1. do 12. polohy
- realizuje vytahování struny (bend on) o tón směrem nahoru
- rozlišuje základní melodické ozdoby trylek, nátryl, příraz
- ztvární skladby různých stylových období (baroko, klasicismus) v odpovídající nástrojové stylizaci

6. ročník

Žák:

- zahraje durovou a bluesovou stupnici od kteréhokoliv tónu na strunách E, A
- využívá harmonickou mollovou stupnici v rozsahu 2 oktáv
- vytvoří barré akord a – moll 7 v 5. poloze
- používá pentatonickou stupnici moll a dur, bluesovou stupnici a – blues v různých polohách
- u všech probraných stupnic předvede odpovídající stupnicové běhy s využitím technik hammer on a pull of
- rozlišuje mezi vytažením struny (bend on) půltónovým, celotónovým a větším než celotónovým
- ztvární skladby různých stylových období (renesance, baroko, klasicismus) v odpovídající nástrojové stylizaci)
- zhodnotí kriticky úroveň svého veřejného vystoupení

7. ročník

Žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku (hammer on, pull of, bend on, slide, vibrato) v jednoduchých příkladech
- pojmenuje noty na hmatníku od 1. do 14. polohy
- využívá v různých polohách typových durových, bluesových, pentatonických stupnic
- používá harmonickou mollovou stupnici ve 2 oktávách
- zahraje melodickou mollovou stupnici ve 2 oktávách
- provádí elementární tapping i prstem na e struně
- realizuje techniky hammer on, bend on a pull of v různých tóninách
- používá slide a vibrato v jednohlasé melodii
- koriguje všechny základní technické prvky směrem k čistotě, preciznosti a výrazu
- hraje ve všech polohách
- ovládá složitější rytmy
- rozlišuje v základních harmonických funkcích a je schopen vytvořit od každého akordu kadenci T, S, D, T
- doprovází se podle notace i podle tabulatur
- tvoří vlastní doprovody k písním
- uplatňuje se jako člen školních souborů a kapel

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- popíše noty na hmatníku od 1. do 5. polohy na základě chromatické stupnice
- využívá kytarové techniky hammer on, pull of
- hraje základní pentatonické stupnice a je schopen je transponovat od dalších tónů směrem nahoru
- zahraje typovou stupnici C – dur a dokáže ji transponovat směrem nahoru i dolů

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- pojmenuje noty na hmatníku do 15. polohy
- zahraje stupnice celotónovou a církevní (v jedné oktávě)
- využívá základních intervalů
- fixuje kytarové techniky hammer on, pull of, slide, vibrato, bend on
- hraje technikou tapping i prstem na všech třech melodických strunách
- charakterizuje svůj oblíbený hudební styl a uplatnění elektrické kytary

2. ročník

Žák:

- zahraje celotónovou stupnici v rozsahu 2 oktáv, vytváří si vlastní rytmické modely na procvičení celotónové stupnice od kteréhokoliv tónu
- hraje stupnice technikou hammer on, pull of v rychlých tempech
- využívá techniky hammer on, pull of ve dvojhlasu v intervalu kvarty na melodických strunách
- rozšiřuje techniku tapping o m prst
- rozlišuje církevní stupnice
- pozná kvintakordy – durový, mollový, zmenšený a zvětšený
- zahraje technikou bend on jednohlasé melodické linky v písni o tón a půl
- charakterizuje svůj oblíbený hudební styl a uplatnění elektrické kytary

3. ročník

Žák:

- fixuje celotónovou stupnici v rozsahu 3 oktáv, vytváří vlastní rytmické modely na její procvičení
- využívá techniku bend on v jednohlasu i dvojhlasu o půltón
- vytváří melodické sekvence z durových, mollových a pentatonických a církevních stupnic
- hraje technikou hammer on, pull of ve dvojhlasu v intervalu tercie a sexty
- zahraje tapping na všech strunách
- využívá při nácvičku tappingu a prst
- cíleně použije v doprovodu jednoduchých písni různých septakordů
- charakterizuje svůj oblíbený hudební styl a uplatnění elektrické kytary

4. ročník

Žák:

- zahraje durovou, mollovou, pentatonickou, celotónovou a církevní stupnici (dóorskou, frygickou, lydickou, mixolydickou) od různých tónů na strunách E A D v rozsahu do 3 oktáv
- ovládá techniku bend on v jednohlasu i dvojhlasu o celý tón
- hraje technikou slide v intervalu oktávy
- fixuje kytarové techniky hammer on, pull of, bend on, slide, vibrato, tapping v rychlých tempech technických cvičení i v přednesových skladbách
- zahraje dvojhlasý tapping prsty: i – m, i – a
- využívá tapping i pro levou ruku, realizuje jej prsty 1, 2, 3, 4
- uplatňuje své schopnosti ve školních souborech a orchestrech
- projevuje vlastní názor při výběru a nastudování nových skladeb
- hraje septakordy harmonicky i melodicky
- použije širokou škálu technických a výrazových prostředků s ohledem na stylovou interpretaci
- vybere odpovídající zkrácení vzhledem k charakteru dané kompozice a jejímu stylovému období
- obohacuje svůj repertoár o nové skladby, které nacvičí samostudiem dle vlastního výběru
- charakterizuje svůj oblíbený hudební styl a uplatnění elektrické kytary

5.3.12 Studijní zaměření: Hra na basovou kytaru

Basová kytara, lidově známá jako „basa“ nebo baskytara, je podobná elektrické kytarě, ale ve skutečnosti je hodně odlišná. Má delší krk, robustnější tělo a hraje se na ni specifickou technikou. Je to vlastně moderní sestřička kontrabasů. Má také čtyři struny, ale existují i pěti a šestistrunné baskytary. Začalo se na ni hrát v druhé polovině 20. století a je stejně jako elektrická kytara osazena magnetickými snímači a potřebuje tak k hlasitosti zesilovač a elektřinu. Ne nadarmo se říká, že basa tvrdí muziku; bez basové kytary se nedá žádná kapela představit. Snad jen v elektronické hudbě ji supluje počítač. Je důležitým nástrojem v popu, jazzu, rocku, hard rocku, heavy metalu, funky, soulu, tanečním orchestru a dalších žánrech.

Na tento nástroj mohou žáci hrát v momentě, kdy mají dostatečně silné prsty a zkušenost ze hry na kytaru, není tedy určena pro žáky v přípravných ročnících. Basoví hráči jsou velmi vážení muzikanti. Basová kytara se uplatňuje především v kombinaci s jinými nástroji v kapelách a orchestrech, v současnosti se však stále více prosazuje také jako nástroj sólový.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na basovou kytaru	-	-	1
Vyprávění o hudbě	-	-	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

Poznámka: Pro tento předmět není realizováno přípravné studium z důvodu technických dispozic nástroje.

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- používá správné držení nástroje
- fixuje správné postavení pravé ruky
- realizuje patřičné postavení prstů levé ruky na hmatníku v 5. poloze
- hraje na prázdných strunách plektrem
- zahraje na prázdných strunách prsty i, m v různých kombinacích
- používá při střídání prstů pravé ruky i, m úhoz apoyando
- respektuje správné základní návyky při držení basové kytary
- používá hry apoyando prsty i, m na prázdných strunách v jednoduchých melodických linkách v rozsahu kvinty
- využívá jednohlasé melodické linky v rozsahu kvinty

2. ročník

Žák:

- zahraje stupnici C – dur, v jedné oktávě plektrem i prsty i, m – apoyando
- používá při hře stupnice C – dur palec úhodem apoyando
- hraje plektrem úhodem downstroke
- realizuje tlumení basových strun
- dodržuje délku všech not a pomlky v jednoduchých taktech
- hraje jednoduchá diatonická melodická cvičení v rozsahu oktávy

3. ročník

Žák:

- zahraje typovou stupnici C – dur v rozsahu 1 oktávy, dále typovou stupnici F – dur a G – dur v rozsahu 1 oktávy z paměti
- rozlišuje mezi základními harmonickými funkcemi T, S, D
- hraje interval oktávy v stupnici C – dur
- vytvoří vlastní rytmické vzorce pro hru stupnice C – dur a využívá přitom jednoduchých rytmů
- propojuje své dosud získané dovednosti, vědomosti a zkušenosti se základy souhry
- ovládá základní dynamické odstínění p – mf – f
- reaguje na náladu skladby dynamickými i agogickými výrazovými prostředky
- interpretuje přednesové skladby z paměti
- vyzná se v základních harmonických funkcích a základních rytmech (2/4, 3/4, 4/4)
- realizuje se jako člen komorních souborů a orchestrů školy

4. ročník

Žák:

- hraje bluesové stupnice, pentatonické stupnice dle typových prstokladů v rozsahu 1 oktávy
- popíše noty na hmatníku do 3. polohy
- zahraje technikou hammer on a pull of v elementárních jednohlasých cvičeních
- využívá tlumení not hřbetem ruky
- používá hru intervalu tercie harmonicky i melodicky ve stupnicích C – dur, G – dur, F – dur, A – dur
- prohlubuje základy souhry

5. ročník

Žák:

- využívá dynamického odstínění a je schopen je měnit podle zákonitostí skladebného vývoje
- hraje technikou hammer on a pull of v pentatonické a bluesové stupnici v rozsahu 1 oktávy
- zahraje intervaly kvarty a tercie ve stupnici C – dur harmonicky i melodicky
- obohacuje techniku o nové technické a výrazové prvky (staccato, portamento, glissando)

6. ročník

Žák:

- používá techniky hammer on, pull of, staccato, portamento, glissando jako stylistických prvků v rámci přednesových skladeb i technických cvičení
- hraje slap a pop v jednoduchých cvičeních
- popíše noty na hmatníku do 7. polohy
- využívá hru přirozených flazoletů
- zahraje durovou stupnici v různých polohách na strunách E a A
- obohacuje technická cvičení o hru intervalu sexty a to harmonicky a melodicky

7. ročník

Žák:

- využívá základní basové techniky hammer on a pull of, slap a pop
- pojmenuje noty na hmatníku do 12. polohy
- používá dynamické a agogické výrazové prostředky (dynamika, frázování, agogika, akcentace)
- zahraje v durové stupnici intervaly kvarty, kvinty melodicky i harmonicky
- doprovází lidové a umělé písně pomocí not, akordických značek a tabulatur
- harmonizuje melodii, k čemuž využívá základních harmonických funkcí T, S, D
- hraje technická cvičení ve všech polohách
- zapojuje se aktivně do komorních seskupení a školních souborů

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- využívá správné postavení obou rukou
- zahraje typovou stupnici C – dur vstupně i sestupně
- hraje pentatonické stupnice, ovládá transpozici pentatonické stupnice od dalších tónů
- vytváří elementární melodické linky ve stupnici C – dur
- rozlišuje základní technické prostředky hry na basovou kytaru (hammer on, pull of)

1. ročník

Žák:

- navazuje na znalosti získané v předešlých ročnících
- využívá technických i výrazových prostředků v instruktivních skladbách
- realizuje hru technických a výrazových prostředků (hammer on, pull of, staccato, slap, pop)
- rozšiřuje své technické dovednosti a výrazové prostředky o další melodické prvky (trylek, nátryl, příraz, glissando)
- zapojuje se aktivně do komorních seskupení a školních souborů
- charakterizuje svůj oblíbený hudební styl a uplatnění basové kytary

2. ročník

Žák:

- využívá technických prvků slap, pop, slide, vibrato v jednoduchých cvičeních

- používá intervalu oktávy při nácviu durových a pentatonických stupnic
- hraje složitější doprovody podle akordických značek
- rozebírá skladby z hlediska základních harmonických funkcí T, S, D
- kombinuje rytmické varianty při nácviu obtížných míst ve skladbách i v technických cvičeních
- rozlišuje v lichých a sudých metrech v jednoduchých a složených taktech
- charakterizuje svůj oblíbený hudební styl a uplatnění basové kytary

3. ročník

Žák:

- hraje intervalové stupnice v oktávách, kvartách a kvintách
- zahraje skladby různých stylových období (pop, rock, hard rock, blues, jazz) s využitím patřičných charakteristických stylových prvků
- realizuje nácvi dalších výrazových prostředků (tapping)
- rozlišuje v složitých rytmech, dokáže je klasifikovat
- zdokonaluje se v moderní harmonii nácvikem a poslechem harmonických vět s rozšířenou tonalitou a studiem jazzové harmonie
- charakterizuje svůj oblíbený hudební styl a uplatnění basové kytary

4. ročník

Žák:

- ovládá základní i složitější výrazové a technické prvky
- realizuje doprovod lidových i umělých písní pomocí základních i vedlejších harmonických funkcí
- zahraje libovolné durové a pentatonické stupnice ve dvou oktávách
- vysvětlí tóny od 1. do 12. polohy
- ovládá různé výrazové a stylové prostředky a prvky k adekvátnímu provedení skladeb
- je platným členem různých souborů a školních orchestrů
- předvede kreativitu ve smyslu celkového ztvárnění skladby a vystižení její nálady
- charakterizuje svůj oblíbený hudební styl a uplatnění basové kytary

5.3.13 Studijní zaměření: Sólový zpěv

Výuka sólového zpěvu nabízí žákovi pracovat s hlasovým pedagogem. V průběhu studia hlas získává kondici, rozvíjí se hlasový rozsah, jeho objem, upevňuje rejstřík. Žák se učí vědomě používat výrazové prostředky, vedení kantilény a další postupy k neustálému zvyšování kvality svého vlastního pěveckého projevu. Výuka je realizována kromě Sólového zpěvu také v hodinách Pěveckého sboru a Nauky o hudbě. Dosažené schopnosti mohou žáci uplatnit jako amatéři ve sborech, ansámblech a pěveckých seskupeních, případně jako můstek pro budoucí sólovou profesionální dráhu a to nejen jako zpěváci, ale i v učitelství, herectví a moderování. Talentovaní žáci mohou být v případě svého zájmu připravováni ke studiu na vyšších typech škol s uměleckým zaměřením.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Sólový zpěv	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- rozezná základní rytmus a zopakuje ho v dětské písni
- intonuje ve svém hlasovém rozsahu
- odlišuje základní dynamiku (p – f)
- projeví náladu a charakter písně
- rozumí základním pojmům – tón, notová osnova, nota
- zná hodnoty celých, půlových, čtvrtových not a pomlky

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- ovládá pěvecký postoj, držení těla, při zpěvu má klidné nádechy
- zpívá jednoduché lidové a umělé písně adekvátní jeho věku
- umí vytleskat rytmus dětské jednoduché písně a následně ji zazpívat

2. ročník

Žák:

- dovede si sám určit při zpěvu dynamické kontrasty (p – f)
- pracuje s výrazem v rámci svých dispozic
- v písních zvládá jednoduché rytmické členění
- zvládá jednoduché intervaly v dětských písních střední polohy

3. ročník

Žák:

- uplatňuje sebekontrolu v rytmu a intonaci
- zvládá zpěv s jednoduchým doprovodem
- ovládá legato v písních
- využívá dynamické kontrasty, agogiku
- zaujme přirozený postoj, správné držení těla, dýchání
- ve zpěvu využívá celý hlasový rozsah
- interpretuje skladby vhodné jeho schopnostem a věku

4. ročník

Žák:

- uvědomuje si využívání dechové opory
- zachovává přirozenost hlasu
- upevňuje střední hlasovou polohu a rozšiřuje hlasový rozsah
- nadále uplatňuje sebekontrolu

5. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s dechovou oporou
- „hlídá“ si vlastní tvoření a estetiku tónů
- zvládá delší frázování
- samostatně reaguje na případné chyby a opraví se

6. ročník

Žák:

- využívá dovednosti k propojení tvorby tónu a dechu
- rozšiřuje kapacitu dýchání
- poradí si s rozsáhlejší kantilénou
- zvládá pěveckou artikulaci, výslovnost a znělost tónů

7. ročník

Žák:

- uvědoměle ovládá základní dechové techniky, měkké opření nasazení tónů
- správně vyslovuje
- má vyvinuté estetické cítění
- v celém použitelném hlasovém rozsahu má vyrovnaný hlasový rejstřík
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- používá sobě osvojené výrazové prostředky
- zpívá vícehlasé skladby
- zná pravidla hlasové výchovy a hygieny hlasu
- orientuje se v notovém zápisu
- zvládne veřejné vystoupení

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- osvojuje si základní prvky agogiky
- vytváří si základní rytmické a intonační návyky
- orientuje se v notách v dosaženém hlasovém rozsahu

- rozpozná základní dynamické rozdíly
- zaujme přirozený postoj při zpěvu
- zopakuje po učiteli jednoduchou melodii
- zazpívá píseň z paměti

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- využívá nabytých schopností a dovedností, nadále je upevňuje a uplatňuje
- spolupodílí se na výběru skladeb k nastudování
- zvládne se samostatně rozezpívat
- prezentuje s adekvátním výrazem jednotlivé skladby

2. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu jako pomůcky pro vlastní pochopení a vyjádření skladby
- používá všechny hlasové a výrazové prostředky
- zpívá písně a árie různých období
- v projevu rozliší styl a charakter skladeb

3. ročník

Žák:

- udržuje vyrovnaný hlasový rejstřík v přechodových polohách
- kultivovaně interpretuje skladby různých slohových období
- přirozeně používá dynamiku
- zvládne samostatně a systematické rozezpívání

4. ročník

Žák:

- vyzná se v standardním italském názvosloví
- uvědoměle pracuje s dechovou technikou
- propojuje teoretické vědomosti v nastudování nové skladby (žánr, stylovost) s praktickým provedením
- pracuje samostatně s korepetitorem
- zvládá vedení kantilény a frázování, dynamiku a agogiku
- uplatní se ve vícehlasém seskupení
- má upevněný stejně znějící hlasový rejstřík v celém jeho rozsahu
- podílí se při výběru skladeb k nastudování na základě svého zájmu
- vytvoří vlastní názor na poslech písní apod.
- orientuje se v pěvecké literatuře jednotlivých období
- je schopen čtení z listu v notovém zápise i textu
- zvládne veřejné vystoupení

5.3.14 Studijní zaměření: Hra na akordeon

Klávesový akordeon nese také lidový název „tahací harmonika“ a jeho tón je tvořen rozechvěním kovových jazýčků proudem vzduchu, který je získán pohybem měchu. V poslední době si získal tento přenosný vícehlasý nástroj velkou oblibu a hojně se využívá jak v samostatné sólové hře, tak i jako nástroj doprovodný.

Předmět Hra na akordeon zahrnuje také i hru z listu, tvoření doprovodů k písňím a tancům a hru podle akordických značek.

Své vědomosti a dovednosti žáci plně využívají v souborové hře a mohou se dále uplatnit v amatérských seskupeních nejrozličnějších žánrů od world music přes pop až k moderní hudbě.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na akordeon	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje a zvládá základní manipulaci s nástrojem

- dodržuje správné sezení u nástroje
- zná základní hudební názvosloví (houslový klíč, noty a pomlky – celá, půlová, čtvrt'ová, takty)
- zahraje jednoduchou lidovou píseň

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- správně sedí a drží nástroj
- hraje v pětiprstové poloze na klávesnici od c1, g1, c2 i v základní basové řadě tóny C, G, D, F
- zná hodnoty not a pomlk – celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
- čte jednoduchý notový zápis v houslovém i basovém klíči
- hraje jednoduché lidové písně z paměti

2. ročník

Žák:

- ovládá základní dynamiku (f, p) a základní artikulaci (legato, staccato)
- rozšiřuje pětiprstovou polohu pravé ruky o posun a podkládá palec
- osamostatní nezávislost obou rukou
- si osvojil základní vedení měchu podle značek

3. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice přes 1 oktávu s akordy
- ovládá dle svých motorických schopností prstovou techniku obou rukou
- si osvojil dvojhmaty v pravé ruce a rozlišuje základní typy artikulace – legato, staccato
- hraje s plynulými měchovými obraty a chápe základní měchovou techniku
- hraje z paměti písně a drobné skladby

4. ročník

Žák:

- používá základní melodické ozdoby (přiraz, nátryl, trylek)
- si osvojil hru dvojhmatů v pravé ruce
- používá dynamiku i v mezistupních, crescendo, decrescendo a agogické odstínění (ritardando, accelerando)
- chápe zvukově barevné možnosti nástroje a pomocí rejstříkových kombinací jej umí dotvořit
- zahraje tečkovaný rytmus
- osamostatní nezávislost obou rukou při nácviu polyfonní hry

5. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice přes 2 oktávy (případně podle rozsahu svého nástroje) s akordy a mollové stupnice s akordy přes 1 oktávu každou rukou zvlášť
- interpretuje polyfonní skladbu se správným frázováním
- spontánně reaguje na případné chyby a sám je opraví
- si osvojil v praxi melodické ozdoby (skupinka, obal)
- hraje technicky, tempově, rytmicky a dynamicky náročnější skladby

6. ročník

Žák:

- si osvojil náročnější měchovou a rejstříkovou techniku
- při hře stupnic využívá krajních dynamických poloh nástroje
- používá sluchovou sebekontrolu ke hře
- zahraje z listu přiměřeně náročné skladby a písně na úrovni nižších ročníků I. stupně základního studia
- orientuje se v akordeonové literatuře i v historii svého nástroje

7. ročník

Žák:

- uplatňuje veškeré získané technické a výrazové dovednosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- uplatňuje základy akordeonové hry a správné sezení s nástrojem
- využívá v celém rozsahu melodickou a basovou část nástroje
- využívá barevných dispozic nástroje vhodným použitím rejstříků a rozlišuje základní dynamiku a tempo
- hraje se základní měchovou technikou a frázováním
- procítěně z paměti interpretuje přednesové skladby pro akordeon
- hraje z listu i náročnější písně a drobné skladby dle svých schopností
- realizuje se v komorní nebo souborové hře při ZUŠ

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- správně sedí a manipuluje s nástrojem
- hraje v pětiprstové poloze na klávesnici od c1, g1, c2 i v základní basové řadě tóny C, G, D, F
- zná hodnoty not a pomlky – celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
- čte jednoduchý notový zápis v houslovém i basovém klíči
- hraje jednoduché lidové písně z paměti

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- využívá doposud získané hráčské znalosti a dovednosti, a to i z teoretické oblasti nauky o hudbě
- interpretuje vybranou skladbu dle vlastního výběru z paměti a dále rozvíjí svou hudební paměť
- samostatně nastuduje skladbu a vytvoří si vlastní prstoklad
- poslouchá nahrávky špičkových akordeonistů a dokáže o nich hovořit

2. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice a akordy podle rozsahu svého nástroje
- dokáže hranou skladbu zařadit do příslušného slohového období
- zvládá náročnější prstové techniky hry v diskantu a basu
- zahraje z listu přiměřeně náročné skladby a písně na úrovni nižších ročníků I. stupně základního studia
- ovládá složitější měchovou techniku (např. bellow shake)

3. ročník

Žák:

- disponuje hmatovou jistotou při orientaci v diskantové i basové části nástroje
- samostatně pracuje s tónem a frázemi
- rozezná světové a české významné skladatele a zařadí je do příslušného období
- je schopen vlastního názoru na slyšenou skladbu
- využívá všech výrazových možností nástroje
- hraje skladby se všemi výrazovými prostředky, kultivovaným tónem a přednesem

4. ročník

Žák:

- dle svých schopností ovládá nástroj, měch a tvoří kultivovaný tón, který umí správně nasadit i ukončit
- samostatně nacvičí technicky obtížná místa ve skladbách pomocí svých odborných znalostí a schopností
- interpretuje z paměti skladby dle vlastního výběru se vkusným přednesem
- realizuje se podle svého zájmu a svých zkušeností v neprofesionální umělecké praxi či jiných komorních a souborových hrách při ZUŠ
- dokáže samostatně a vkusně zrejstřikovat přednesové skladby a ovládá správné frázování

5.3.15 Studijní zaměření: Hra na tubu

Charakteristika: Tuba je basový žesťový dechový nástroj. V orchestrech se tento nástroj objevuje od 19. století a kvůli jeho značné hmotnosti se na něj hraje většinou v sedě. Jde o jeden z nejhluběji znějících nástrojů. Klasická tuba může mít i tvar tzv. heligonu, to znamená, že je zatočena kolem hráčova těla. Podobný tvar má i suzafon, jehož ozvučník je ovšem obrácen dopředu. Tento nástroj se využívá převážně pro vedení basové linky.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na tubu	-	-	1
Vyprávění o hudbě	-	-	

Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

Poznámka: Přípravné studium pro I. stupeň základního studia ve hře na tubu není realizováno z důvodu nedostatečné fyzické vyspělosti žáka.

I. stupeň základního studia

Při nedostatečné fyzické vyspělosti žáka, lze výuku v prvních ročnících realizovat na tenorovou tubu. Přípravenost žáka pro hru na basovou či kontrabasovou tubu určí vyučující s ohledem na fyzické dispozice žáka.

1. ročník

Žák:

- popíše části nástroje, zařadí ho do nástrojové skupiny
- zná základní postupy péče o nástroj
- za pomoci vyučujícího pracuje na rozvíjení správného způsobu dýchání
- chápe princip tvoření a nasazení tónu
- orientuje se v notovém zápise ve střední poloze
- zvládá správné držení nástroje
- ovládá nasazení držení tónu ve střední poloze (F-c u basové tuby, B-f u tenorové tuby)

2. ročník

Žák:

- učí se používat další výrazové a rytmické prvky
- zvládá dle svých schopností správné dýchání, rytmické a intonační cítění
- zahraje durovou stupnici v jedné oktávě (Fdur u basové tuby, Bdur u tenorové tuby)
- ovládá střední dynamiku (mp – mf)
- zahraje jednoduchou píseň nebo melodii
- zdokonaluje se v nasazení a držení tónu ve větším rozsahu (F-f u basové tuby, B-b u tenorové tuby)

3. ročník

Žák:

- automaticky využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práci s jazykem a dechem při hraní)

- hraje jednoduché písně nebo melodie s doprovodem jiného nástroje (klavír)
- rozpozná a vyjádří náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky (slabě – silně, pomalu – rychle)
- rozšiřuje použitelný rozsah a dynamické odstínění
- je vyučován na basovou tubu
- hraje s dalšími nástroji (hra v souboru)
- se učí metodice posilování nátisku vydržovanými tóny a nátiskovými cvičeními

4. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti a poznatky z předchozích ročníků v domácí přípravě
- vnímá správnost použití nádechu v melodii (frázi)
- rozšiřuje a uplatňuje znalosti v oblasti výrazových prostředků
- vytváří si vztah k nástroji a k hudbě poslechem nahrávek, návštěvou koncertů, vlastním výběrem vhodné skladby
- interpretuje skladby různých stylových období
- pokračuje v nácvičování durových stupnic a akordů dle svého rozsahu
- učí se hrát mollové stupnice
- je schopen samostatně používat nátisková cvičení k posilování nátisku dle notových materiálů

5. ročník

Žák:

- ovládá stupnice dur a moll – dle rozsahu svých individuálních schopností hraje akordy k daným stupnicím
- hraje z listu jednoduché písně
- rozvíjí schopnost použití dynamiky (crescendo, decrescendo)
- dbá na kvalitu tónu a projev

6. ročník

Žák:

- ovládá stupnice dur, moll (harmonické, melodické) a akordy k probraným stupnicím
- zdokonaluje schopnost sluchové kontroly (tónová a intonační čistota hry)
- osvojuje si nátiskovou techniku a různé artikulační modely na technicky náročnějších skladbách
- uplatňuje plynulost hry, hráčskou jistotu, muzikální projev
- zdokonaluje souhru s jiným nástrojem
- disponuje rozsahem alespoň dvou oktáv

7. ročník

Žák:

- využívá při hře technickou vybavenost, výrazovou dovednost a kvalitu tónu dle svých dispozic
- využívá v celém rozsahu nástroje dynamiku (f, mf, p) tempové rozlišení, frázování a agogiku
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby z různých stylů a žánrů (lidové, taneční, období klasicismu i baroka) dle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a zahraje ji z paměti

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- používá základy správného dýchání
- využívá základní dovednosti (uvolněný postoj, držení nástroje a funkci prstů při hře na nástroj)
- je schopen samostatného nastudování jednoduché skladby či partu

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- pomocí etud nátiskových a technických cvičení zdokonaluje svou hráčskou a interpretační jistotu v obtížnějších skladbách
- rozvíjí své výrazové schopnosti (techniku a melodičnost)
- dokáže správně dýchat a tvořit tón
- učí se hře na kontrabasovou tubu (hmaty, rozsah)
- používá rychlejší tempo při hraní stupnic a akordů

2. ročník

Žák:

- zvládá stále obtížnější techniku hry – tempové a dynamické změny
- interpretuje skladby se stále větší spolehlivostí při vystoupeních
- je schopen samostatného nastudování orchestrálních partů
- používá výrazové prvky v celém rozsahu

3. ročník

Žák:

- ovládá historii svého nástroje, v jeho příbuzných obměnách a různých laděních a konstrukcích
- při nácvičení skladeb samostatně pracuje na jejím výrazu, barvě a kvalitě tónu
- hraje všechny durové i mollové stupnice a jejich akordy
- samostatně řeší nejlepší způsob zvládnutí skladby po technické stránce (hmaty)

4. ročník

Žák:

- uplatňuje své zkušenosti a vědomosti při studiu a interpretaci sólových i orchestrálních skladeb a partů
- chápe princip doprovodu lidových písní (harmonické funkce)
- dodržuje správné dýchání, frázování a výraz při interpretaci skladeb
- hraje v souborech nejrozličnějšího obsazení a spolupracuje na vytváření společného zvuku a i výrazu skladby a interpretace
- sám vybere skladby určitého druhu (např. klasicismus, baroko, taneční, lidová) a dokáže je nastudovat dle svých interpretačních zkušeností a dovedností

5.3.16 Studijní zaměření: Hra na pozoun

Charakteristika: Pozoun je jedním z nejstarších žesťových nástrojů – za rok vzniku moderního pozounu je považován rok 1478. V dnešní době se využívá nejen v orchestrech a komorních souborech, ale také jako sólový nástroj, nejčastěji s doprovodem klavíru. Pro hru na nástroj je potřeba dobrá fyzická připravenost žáka z důvodu použití snižce. Pro výuku mladších žáků je používán pozoun plastový.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na pozoun	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- dokáže popsat nástroj
- zná význam základních hudebních pojmů
- zná zásady správného dýchání a práce s nátiskem
- dokáže nasadit a udržet rovný tón

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- se orientuje v basovém klíči
- pojmenuje nástroj i jeho části
- se orientuje v základních hudebních pojmech, notovém zápisu a v základních rytmických hodnotách
- zvládá správný postoj, držení nástroje a dýchání při hře
- používá 1. – 4. polohu
- zvládá hru celých, půlových a čtvrtových not a pomlk
- zahraje jednoduchou lidovou píseň

2. ročník

Žák:

- umí pracovat s nátiskem a kvalitou tónu

- dokáže rozložit a vyčistit nástroj i snižec
- rozlišuje hru legato a staccato
- zahraje stupnici F dur a B dur s T5
- hraje jednoduché skladby se základní dynamikou
- zahraje durovou stupnici dle svých možností

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky – správné držení těla a nástroje při hraní, práci s dechem a nátiskem
- zahraje dle svých schopností z paměti jednoduchou skladbu
- dokáže interpretovat základní výrazové prostředky dle notového zápisu
- používá 1. – 6. polohu a dokáže k tónům přiřadit správnou polohu a naopak
- používá retní legato
- hraje s dalším nástrojem (např. klavír)

4. ročník

Žák:

- používá artikulační techniky tenuto, staccato, portamento
- dovede provádět výměnu poloh od 1. do 6. polohy s občasnou vizuální kontrolou
- používá dynamické, tempové a výrazové odlišení ve skladbě
- hraje s dalším nástrojem a zvládá základy souhry
- analyzuje s pedagogem nové skladby a pracuje na zlepšení nátiskových schopností
- hraje vybrané stupnice a akordy z paměti
- hraje durovou i mollovou stupnici s trojzvukem T5 dle svých možností

5. ročník

Žák:

- používá k rozvíjení nátiskových schopností nátisková cvičení
- hraje stupnice durové i mollové (dle rozsahu a individuálních dispozic) z paměti
- se orientuje v notovém zápise náročnějších skladeb
- hraje stupnice do 4 křížků a 4 bé
- dokáže bezpečně tvořit tón v dynamickém rozpětí p – f v rozsahu F – f1
- dokáže zahrát jednodušší skladby z listu

6. ročník

Žák:

- využívá soustavně denních nátiskových a dechových cvičení ke zlepšení nátisku a hráčských dovedností
- dokáže transponovat jednoduchou píseň nebo melodii do jiné tóniny
- je schopen samostatně odhalit intonační nepřesnost při hře
- rozvíjí nátiskovou techniku a různé artikulační modely na technicky náročnějších skladbách
- samostatně zvládá údržbu a mazání nástroje
- zvládá rytmicky náročnější skladby

7. ročník

Žák:

- uplatňuje svou technickou vybavenost, výrazovou dovednost a kvalitu tónu při hře skladeb vyšší obtížnosti
- využívá v celém rozsahu nástroje dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a zahraje ji z paměti
- hraje v komorních souborech
- hraje stupnice do 5 křížků a 5 bé
- ovládá hru vybraných melodických ozdob (nátryl, mordent, glissando apod.)

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- používá zásady správného dýchání
- využívá získané dovednosti k nácviku skladeb na odpovídající úrovni
- využívá rozsahu alespoň v rozsahu E – f1
- zvládá správný postoj při hře, držení nástroje a dokáže se dolad'ovat

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- zdokonaluje pomocí samostatného cvičení svou hráčskou jistotu při interpretaci obtížnějších skladeb a rozvíjí své výrazové schopnosti
- umí správně dýchat a pracovat s nátiskem
- zvládá technické pasáže skladeb
- samostatně pracuje na zlepšení nátiskových schopností – zejména na rozsahu a kvalitě tónu

2. ročník

Žák:

- využívá při studiu své dosavadní znalosti ke stálému zlepšování hráčské úrovně
- zvládá hru přednesových skladeb z paměti
- hraje z listu orchestrální party
- hraje tónově vyrovnaně v celém svém rozsahu
- hraje všechny durové a mollové stupnice

3. ročník

Žák:

- se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování a výrazu při nácviku a interpretaci skladby
- studuje a interpretuje náročné skladby a techniku různých žánrů a období, např. baroko, klasicismus
- dokáže pomoci ostatním hráčům v souboru s interpretací a technickými problémy studovaných skladeb

4. ročník

Žák:

- dokáže využít všech nabytých zkušeností a znalostí k samostatnému studiu skladeb a jejich následné interpretaci
- pečuje o nástroj

- naplňuje a dodrhuje správné dýchání, frázování a výraz při interpretaci skladeb
- při nácviu skladeb samostatně pracuje s výrazem, barvou a kvalitou tónu
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů a vytváří si na ně svůj názor
- se zaměřuje na skladby dle svého zájmu a dokáže je nastudovat

5.3.17 Studijní zaměření: Hra na varhany

Varhany patří mezi největší, nejkrásnější, ale také nejkomplicovanější hudební nástroje vůbec. Ne nadarmo se jim přezdívá „královský“ nástroj. Jde o klávesový nástroj dechový. Skládá se z varhanní skříně, ve které jsou umístěny rejstříky – řady píšťal, a ty jsou ovládány od hracího stolu stiskem kláves pro ruce – manuály, a pro nohy – pedály.

Varhany lze užít k sólové, či komorní hře. Slyšet je můžeme v kombinaci s jakýmkoli nástrojem, nebo zpěvem. Umístění varhan napovídá tomu, že jejich užití je převážně liturgické.

Žák se seznámí s rozdílem mezi varhanami a klavírem, se zvukovými a barevnými možnostmi nástroje, střídáním manuálů, základy rejstříkování a získává smysl pro rozlišování varhanních skladeb různých forem a stylových období.

Učební plán:

Název předmětu	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. Stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Hra na varhany	1	1	1
Vyprávění o hudbě	1	1	

	Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
		1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
	Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinné volitelné předměty	Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv.			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nauka o hudbě	1	1	1	1							

Poznámka: Učební osnovy předmětu Nauka o hudbě naleznete v kapitole 5.4.1. Učební osnovy povinně volitelných předmětů – Rocková kapela, Dívčí kapela, Komorní soubor, Akordeon band, Horká jehla; Komorní hra, Čtyřruční hra na klavír, Flétnohraní; Pěvecký sbor a Komorní zpěv naleznete v kapitole 5.5.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. - 2. přípravný ročník

Žák:

- je schopen správného sezení u nástroje
- vytleská rytmus lidových písní
- zahraje jednoduché lidové písně každou rukou zvlášť
- rozlišuje tempo a dynamiku (rychle, pomalu, silně, slabě)
- rozezná výšku a hloubku tónu s přirovnáním např. zvířátka
- určí notovou osnovu, houslový a basový klíč
- hraje pomocí říkadel z paměti a podle sluchu

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- předvede správné sezení u nástroje, postavení těla, ramen, rukou, prstů
- umí správně postavit ruce na klaviaturu
- předvede hru non legato, legato, staccato
- zahraje durové stupnice a akordy do 2# v manuálu každou rukou zvlášť
- přečte notový zápis u hraných skladeb

2. ročník

Žák:

- předvede a popíše obsluhu hracího stolu
- rozliší základní typy rejstříků (principály, kryty, flétny, jazyky)
- zahraje technická cvičení pro přípravu hry stupnic špičkou a patou
- zahraje durové stupnice do 4# v manuálu
- předvede podkládání a překládání prstů
- zahraje dvouhlasé skladby a chorální přehry
- rozpozná sluchem rozdíl mezi durovou a mollovou tóninou

3. ročník

Žák:

- umí doprovodit melodii pomocí harmonických funkcí T, S, D
- předvede jednoduchou kadenci každou rukou zvlášť
- ukáže jednoduché tiché výměny
- vysvětlí a předvede názorně pojmy Tutti, Piano, Tremolo
- zahraje durové stupnice do 5# a 2b
- zahraje v pedále jednoduchou stupnici
- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- osvojuje si jednoduché hudební útvary a orientuje se v notovém zápisu

4. ročník

Žák:

- zvládá jednoduchá technická cvičení
- zvládá jednoduché agogické prvky (rallentando, accelerando, ritardando)

- vnímá náladu skladby
- dokáže zařadit varhany do skupiny nástrojů
- předvede správné sezení u nástroje, postavení těla, ramen, rukou, prstů
- volí vhodnou obuv ke hře
- rozliší klavírní a varhanní hru (hra pouze z prstů bez přímé dynamiky, závislost síly zvuku na registraci)
- předvede hru non legato, legato, staccato
- zahraje technické cvičení na koordinaci rukou a nohou z varhanní školy
- pojmenuje základní části nástroje (hrací stůl, manuály, rejstříky, pevné kombinace, pedálnice, píšťaly, skříň, měch).
- umí přečíst notový zápis včetně základních značek pro nohoklad (levá, pravá noha; špička, pata)
- umí zahrát jednoduchou manuálovou skladbu
- používá specifické prvky varhanní hry (tichá výměna prstů, přísné legato v jednohlase a dvouhlase, legato palcem, dvouhlas v jedné ruce s drženým tónem)
- hraje kadence v úzké harmonii

5. ročník

Žák:

- při hře využívá získané dovednosti a návyky z předchozích ročníků
- předvede obsluhu hracího stolu
- zná základní fungování varhan (princip tvoření tónu, funkce rejstříků a pomocných zařízení – spojky, kombinace, předvolby pleno – tutti, žaluzie), elementárně se orientuje v jejich zvukových a barevných možnostech (princip značení stopové výšky rejstříků a jejich kombinování)
- osvojuje si další specifické prvky varhanní techniky (pedál – legato špičkami a patami nohou v terciích, legato špičkami a patami nohou s překládáním a podkládáním nohou, glissando, tichá výměna špičkami nohou, tichá výměna pata-špička; manuál – legato palcem, glissando jednoduché, tichá výměna prstů jednoduchá i vícenásobná)
- rozliší základní typy rejstříků (principály, kryty, flétny - 8', 4', 2')
- ukáže koordinaci rukou a nohou v jednoduchých skladbách (prodleva v pedále, či málo pohyblivý pedál)
- při hře uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- podle návodu pedagoga je schopen zahrát jednoduchou barokní a romantickou skladbu s odpovídající artikulací

6. ročník

Žák:

- zvládá hru každou rukou na jiném manuálu
- zvládá jednoduché změny manuálu během skladby
- zvládá přebírání hlasů z jedné ruky do druhé
- hraje jednoduché skladby pro manuál z listu
- umí zahrát skladbu s jednoduchým pohyblivým pedálem
- osvojuje si další specifické prvky varhanní hry (glissando vícenásobné, ovládání žaluzií, popř. válce)
- rozliší další rejstříkové skupiny (jazyk, smíšený hlas, výchvěv)
- hraje cvičení nebo skladby pro sólový pedál
- hraje durové stupnice na manuál a pedál současně
- v pedálu hraje durové i mollové stupnice v rozsahu jedné oktávy
- v pedálu hraje lomený rozklad kvintakordu
- předvede kadence zvlášť ve třech polohách (kvintová, terciová, oktávová)

- ukáže jednoduché tiché výměny
- předvede základní melodické ozdoby
- vysvětlí pojmy: Pleno, Tutti, Tremolo

7. ročník

Žák:

- osvojuje si další specifické prvky varhanní hry (hra dvojitého pedálu podle individuálních možností v terciích nebo oktávách)
- při interpretaci propojuje veškeré dovednosti (správné sezení, uvolnění těla při hře, správné postavení rukou a nohou a jejich nezávislost, orientace na nástroji, artikulace, agogika)
- podílí se na výběru svého repertoáru dle osobních preferencí
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- je schopen po domluvě s pedagogem samostatné registrace jednoduchých skladeb různých stylových období (baroko, romantismus, autoři 20. a 21. století)
- zahraje stupnici v pedále v rozsahu dvou oktáv
- účastní se hry doprovodu nebo komorní, případně čtyřruční hry
- dokáže zahrát přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- je schopen hodnotit svoje výkony i výkony jiných

Přípravné studium (ke vzdělání v základním studiu II. stupně)

Žák:

- dokáže zařadit varhany do skupiny nástrojů
- předvede správné sezení u nástroje, postavení těla, ramen, rukou, prstů
- volí vhodnou obuv ke hře
- rozliší klavírní a varhanní hru (hra pouze z prstů bez přímé dynamiky, závislost síly zvuku na registraci)
- ukáže obsluhu hracího stolu a jednotlivých rejstříků
- předvede hru legato, non legato, portamento, staccato, jednoduché tiché výměny
- použije při hře stupnic a technických cvičení hru špičkou, patou
- zahraje technické cvičení na koordinaci rukou a nohou z varhanní školy
- pojmenuje základní části nástroje (hrací stůl, manuály, rejstříky, pevné kombinace, pedálnice, píšťaly, skříň, měch)

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- využívá a rozvíjí dovednosti a znalosti z prvního stupně
- podílí se na výběru a konzultaci vlastních skladeb
- je schopen popsat a zahrát jednoduchou skladbu z listu
- umí samostatně nastudovat danou skladbu
- předvede všechny technické a zvukové možnosti nástroje
- zahraje doprovod k jinému hudebnímu nástroji nebo zpěvu
- předvede vlastní improvizaci na předem zadané téma
- umí zahrát tří a vícehlasé skladby
- využívá a analyzuje profesionální nahrávky při nácviu hraných skladeb

2. ročník

Žák:

- zapojuje se do výběru svého repertoáru

- využívá při hře a registraci všech dosavadních znalostí a zkušeností
- umí zahrát pedálovou stupnici v oktávách nebo terciích
- dokáže rozpoznat z nahrávky její kvalitu
- dokáže zahrát triovou skladbu
- zvládá techniku „manualiter“
- hraje kadence v široké harmonii s pedálem a dokáže přemodulovat do jiné tóniny
- ovládá všechny specifické prvky varhanní techniky
- jednodušší skladby si umí samostatně naregistrovat, a také při hře si umí přeregistrovat
- hraje z listu

3. ročník

Žák:

- užije při hře žaluzii a crescendový válec
- zahraje skladby různých stylových období
- zahraje náročnější technické cvičení a pedálová sóla
- hraje kadence v široké harmonii s pedálem a dokáže přemodulovat do jiné tóniny
- používá artikulaci, ornamentiku, agogiku a akcenty vzhledem ke stylu a charakteru skladby
- orientuje se v základních registračních zásadách jednotlivých stylových období a zeměpisných oblastí
- spolupracuje v komorní nebo čtyřruční hře
- vyhledává a hraje skladby podle svého zájmu a výběru
- umí improvizovat fanfáru k písni z kancionálu

4. ročník

Žák:

- využívá získané dovednosti a znalosti k seberealizaci v hraných skladbách
- spolupracuje s jinými nástrojovými uskupeními (duo, čtyřruční hra nebo jiné)
- zahraje náročnější skladby z listu
- zná významné skladby nejznámějších světových a českých skladatelů a zvládá je přiřadit k správnému slohovému období
- věnuje se hře rozsáhlejších skladeb
- dokáže popsat harmonický průběh skladby, formu, a také celkový obsah
- dokáže sám nastudovat rozsáhlejší skladbu a odůvodnit její průběh (registrace, agogika, dynamika, žaluzie...)

5.4 Hudební obor – kolektivní výuka

5.4.1 Předměty: Vyprávění o hudbě a Nauka o hudbě

Předměty Vyprávění o hudbě a Nauka o hudbě jsou určeny všem žákům navštěvujícím hudební obor naší školy. Probíhají formou kolektivní výuky jednu hodinu týdně pro přípravné studium (Vyprávění o hudbě) a 1. – 4. ročník (Nauka o hudbě). Patří mezi povinné předměty hudebního oboru. V rámci tohoto předmětu jsou využívány různé metody výuky a osobní přístup vyučujícího. Zastoupena je hudební teorie, intonace a rytmus, dějiny hudby a poslech. Důraz je kladen na motivaci a rozvoj žákovy celkové hudebnosti, na individuální rozvoj kreativity a spontaneity. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené materiálně didaktickými prostředky.

Učební osnovy:

Předmět: Vyprávění o hudbě

Poznámka: Jde o přípravné studium pro I. stupeň základního studia.

Žák:

- rozvíjí své intonační schopnosti prostřednictvím zpěvu
- prohlubuje své rytmické, dynamické cítění na základě uvědomělé představy
- vysvětlí některé hudební pojmy (houslový klíč, nota, notová osnova...)
- rozliší délky not a pozná některé hudební nástroje
- vyjádří hudbu malbou, pohybem, zpěvem
- aktivně poslouchá a vnímá krátký hudební úryvek

Předmět: Nauka o hudbě

Poznámka: jde o I. stupeň základního studia.

1. ročník

Žák:

- rozlišuje pojem zvuk a tón
- vyjmenuje a vysvětlí vlastnosti tónu
- pojmenuje hudební nástroje dle barvy tónu
- orientuje se v notové osnově, zapíše noty, pomlky v houslovém klíči a vysvětlí basový klíč
- užívá posuvky a popíše celý tón a půltón
- vysvětlí základní hudební pojmy (legato, staccato, repetice, ligatura, atd.)
- orientuje se ve stavbě stupnic a akordů
- poslechem rozliší tónorod a vytleská jednoduché rytmické cvičení
- pojmenuje názvy oktáv, rozliší takty a zazpívá lidovou píseň
- vyjádří pohybem rytmus a náladu písní
- orientuje se v základním dynamickém a tempovém označení

2. ročník

Žák:

- zapíše noty, pomlky a posuvky v houslovém a basovém klíči
- vyjmenuje a zapíše předznamenání stupnic
- vytváří stupnice a akordy
- chápe význam tečky za notou
- pozná a zapíše triolu
- orientuje se v označení dynamiky, chápe intervaly a pozná hudební nástroje
- rozlišuje takty, vytleská složitější rytmické cvičení
- orientuje se v hudebním názvosloví a pozná noty na pomocných linkách

- zazpívá jednohlas s doprovodem a zapojuje se do společného muzicírování (vlastní nástroj, Orffův instrumentář)
- učí se zpívat jednoduchý kánon

3. ročník

Žák:

- ovládá noty, pomlky v houslovém a basovém klíči
- vytváří durové stupnice, akordy a hlavní stupně ve stupnici
- určí intervaly a zapíše mollové stupnice
- pojmenuje a charakterizuje hudební nástroje, vytváří kvintakordy a jejich obraty
- ovládá dynamická znaménka a transponuje jednoduchou píseň
- osvojuje si tečkovaný rytmus a synkopu
- vytleská složitější rytmus a zpívá písně různých žánrů
- zná dělení pěveckých hlasů a hudebních nástrojů do skupin
- orientuje se v základních hudebních obdobích
- učí se italské názvosloví

4. ročník

Žák:

- zapíše stupnice dur i moll, kvintakordy a jejich obraty
- určí intervaly a vytváří enharmonickou záměnu
- dělí hudební nástroje a charakterizuje různá hudební seskupení
- pozná základní hudební formy, harmonické funkce, synkopu
- vytváří melodické ozdoby a transponuje složitější píseň
- vytleská složitější rytmus a intonuje složitější písně
- zpívá jednoduchý lidový dvojhlas
- charakterizuje některá specifika jednotlivých hudebních období
- zapojuje se do aktivního poslechu a kritického posouzení skladby a způsobu její interpretace
- propojuje teoretické poznatky s praktickými dovednostmi

II. stupeň základního studia

Recepce a reflexe hudby je ve II. stupni uplatňováno v rámci individuální a kolektivní výuky.

5.5 Hudební obor – komorní a souborová hra

5.5.1 Předmět: Flétnohraní

Poznámka: Jde o komorní hru pro zobcovou a příčnou flétnu.

Učební osnovy:

I. stupeň základního studia

3. - 5. ročník

Žák:

- využívá všech doposud získaných elementárních znalostí a dovedností
- zahraje svůj part
- vnímá nejen sebe, ale i ostatní hlasy
- reaguje na dirigenta a jeho gesta, eventuálně na vedoucího hráče souboru

6. – 7. ročník

Žák:

- využívá a zdokonaluje rytmické a dynamické cítění, agogické změny, technickou zběhllost
- používá sluchové sebekontroly k ladění nástroje, přizpůsobení se ostatním hlasům
- je schopen samostatněji nastudovat svůj part

II. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák:

- hraje podle dirigenta, či vedoucího hráče souboru
- samostatně nastuduje svůj part
- využívá sluchové sebekontroly k doladování nástroje a k citlivé hře ve prospěch celku
- umí se vyjádřit k provedení skladby

3. – 4. ročník

Žák:

- cíleně pracuje s co největší škálou hudebně výrazových prostředků
- chápe a vnímá specifickou hraných hudebních stylů
- vnímá soubor jako celek a uvědomuje si svou dílčí úlohu v něm

5.5.2 Předmět: Komorní hra

Poznámka: Jde o komorní hru pro klavír, akordeon a keyboard.

Učební osnovy:

I. stupeň základního studia

3. – 5. ročník

Žák:

- rozvíjí schopnosti a dovednosti získané v sólové hře na nástroj a v přípravě k souhře a využívá je k nácvičce partů
- pracuje s výrazovými prostředky, dynamikou a zdokonaluje rytmické cítění v kolektivní hře
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji

6. – 7. ročník

Žák:

- rozlišuje různá slohová období, žánry a styly
- v kolektivu dokáže projevit svůj vlastní názor
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- samostatně nastuduje vlastní part k veřejnému provedení

II. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák:

- rozvíjí schopnosti a dovednosti získané v sólové hře na nástroj a využívá je k nácvičce partů
- pracuje s výrazovými prostředky, dynamikou, zdokonaluje rytmické cítění
- je si vědom své úlohy v komorní hře
- uvědomuje si stylové zařazení autora

3. – 4. ročník

Žák:

- má představu o charakteru skladby (výrazové prostředky, dynamika) a o správném tempu
- zvládá základy analýzy hudební formy skladby
- projevuje vlastní iniciativu a názor při výběru repertoáru
- samostatně pracuje při nácvičení skladeb z oblasti komorní hry
- umí hodnotit vlastní provedení, případně interpretaci jiných hudebníků
- je schopen konfrontovat vlastní pojetí nastudovaných skladeb s významnými vzory

5.5.3 Předmět: Komorní hra

Poznámka: Jde o komorní hru pro kytaru.

Učební osnovy:

I. stupeň základního studia

3. – 5. ročník

Žák:

- navazuje na znalosti získané v předešlých ročnících a rozvíjí smysl pro souhru s druhou kytarou či jiným hudebním nástrojem nebo zpěvem
- osvojuje si hudební představivost i hudební ukázněnost (tato souhra zatím probíhá na základě hraní jednoduchých melodií písní a skladeb)

6. – 7. ročník

Žák:

- prohlubuje znalosti souhry
- zdokonaluje se v oblasti doprovodů podle notopisu
- opakováním již nastudovaných skladeb si vytvoří repertoár
- rozšiřuje si hudební přehled poznáváním a interpretací různých hudebních žánrů

II. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák:

- navazuje na znalosti získané v předešlých ročnících
- zdokonaluje svou souhru podle not i v oblasti akordových značek
- rozšiřuje znalosti a dovednosti interpretace různých stylových období
- pěstuje svou sebedůvěru a radost z drobných úspěchů

3. – 4. ročník

Žák:

- fixuje získané znalosti schopnosti a dovednosti
- rozšiřuje si hudební přehled poznáváním různých hudebních žánrů prostřednictvím audiovizuální techniky (CD, DVD, MP3)
- koriguje adekvátní interpretaci také poslechem kvalitních nahrávek význačných (vynikajících) umělců
- rozšiřuje znalost hudby různých stylových období jejich aktivní interpretací
- vyhledá kvalitní soudobou kytarovou tvorbu

5.5.4 Předmět: Komorní hra

Poznámka: Jde o komorní hru pro housle.

Učební osnovy:

I. stupeň základního studia

3. – 5. ročník

Žák:

- rozvíjí schopnosti a dovednosti získané v sólové hře na nástroj a v přípravě k souhře a využívá je k nácvičce partů (využívá dosažených technických dovedností, dbá na přesnou intonaci, vylepšuje kvalitu tónu, pracuje s výrazovými prostředky, dynamikou, zdokonaluje rytmické cítění)
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji
- umí interpretovat přiměřeně náročné skladby

6. – 7. ročník

Žák:

- rozlišuje různá slohová období, žánry a styly
- v hodinách KH dokáže projevit svůj vlastní názor
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- dokáže připravit část repertoáru k veřejnému provedení

II. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák:

- rozvíjí schopnosti a dovednosti získané v sólové hře na nástroj a v přípravě k souhře a využívá je k nácvičce partů (využívá dosažených technických dovedností, dbá na přesnou intonaci, vylepšuje kvalitu tónu, pracuje s výrazovými prostředky, dynamikou, zdokonaluje rytmické cítění)
- dokáže nastudovat a veřejně interpretovat přiměřeně náročnou skladbu dle svých interpretačních schopností
- uvědomuje si stylové zařazení autora

3. – 4. ročník

Žák:

- má představu o charakteru skladby (výrazové prostředky, dynamika) a o správném tempu
- zvládá základy analýzy hudební formy skladby
- projevuje vlastní iniciativu a názor při výběru repertoáru
- samostatně pracuje při nácvičce skladeb z oblasti komorní hry
- umí hodnotit vlastní provedení, případně interpretaci jiných hudebníků
- je schopen konfrontovat vlastní pojetí nastudovaných skladeb s významnými vzory

5.5.5 Předmět: Pěvecký sbor

Pěvecký sbor navštěvují všichni žáci pěveckého oddělení. V tomto předmětu se žáci učí spolupráci v kolektivu, vzájemnému respektu, vnímání sounáležitosti a odpovědnosti za společné dílo. Cílem výuky pěveckého sboru je, aby ze žáků vyrostli uvědomělí, kultivovaně vyspělí jedinci, kteří se umí uplatnit v komorních i velkých sborových tělesech. Žáci zpívají písně různých stylů a žánrů s instrumentálním doprovodem i bez něj.

Učební osnovy:

I. stupeň základního studia

3. – 5. ročník

Žák:

- zvládne základní frázování
- použije dynamickou škálu
- dle hlasového zařazení v rámci svých dispozic rozšíří hlasový rozsah
- rozlišuje základní žánry, které zpívá

6. – 7. ročník

Žák:

- zvládá rozsáhlejší frázování
- je schopen žánrové pestrosti a jeho odlišení při zpěvu
- využívá výrazové prostředky v maximální šíři
- uvědomuje si svou spoluúčast a zodpovědný přístup v kolektivu

II. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise – rytmus, intonace, dynamika
- fixuje sebekontrolu sluchem
- vědomě a správně intonuje (případná vlastní oprava)

3. – 4. ročník

Žák:

- vytváří si názor na způsob projevu stejné skladby od různých interpretů
- rozeznává jednotlivé žánry a styly písní a skladeb
- chová se dle zásad hlasové hygieny

5.5.6 Předmět: Komorní hra

Poznámka: Jde o komorní hru pro dechové nástroje.

Učební osnovy:

I. stupeň základního studia

3. – 5. ročník

Žáci:

- při hře uplatňují získané dovednosti a poznatky z předchozích ročníků
- pracují s dynamikou a stále zdokonalují rytmické cítění
- jsou schopni souhry s jinými nástroji

6. – 7. ročník

Žáci:

- interpretují a rozlišují různá slohová období
- interpretují skladby přiměřené obtížnosti
- jsou schopni nastudovaný repertoár použít k veřejnému vystoupení
- vnímají ostatní hlasy v souboru
- dokáží rozpoznat intonační nepřesnosti u sebe i ostatních hráčů

II. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žáci:

- uplatňují dovednosti z předešlých ročníků k samostatnému studiu
- stále vylepšují kvalitu tónu, dbají na intonaci a pracují s dynamikou
- zvládají stále náročnější repertoár
- dokáží pomoci mladším spolužákům s nastudováním skladeb

3. – 4. ročník

Žáci:

- uplatňují dovednosti získané při studiu k samostatnému nastudování skladeb
- dokáží naladit svůj nástroj
- vyznají se v příbuznosti a v konstrukcích daných nástrojů
- hrají z listu přiměřeně obtížné skladby
- dokáží hodnotit vlastní projev

5.5.7 Učební osnovy pro souborovou hru

5.5.7.1 Předmět: Rocková kapela

Smyslem rockové školní kapely je vytvořit hudební těleso, které bude mít v repertoáru základní skladby světového repertoáru. Tomuto požadavku se přizpůsobuje výběr notového materiálu, jež obsahuje průřez rockovou hudbou od šedesátých let po nejnovější počiny současnosti. Při výběru je dbáno na kvalitu skladeb, nápaditost aranží a technickou úroveň tak, aby co nejlépe vyhovovaly potřebám a dovednostem a schopnostem členů kapely. Na výběru skladeb se podílejí také žáci školní rockové kapely. Při nácviku je dbáno zejména na souhru, dynamické odstínění, práci s mikrofonom, práci s čistým a zkresleným zvukem kytarového komba. Členové souboru jsou vedeni k citlivé, empatické hře, schopnosti si vzájemně naslouchat a být v kapele vždy platným komorním hráčem, nikoliv sólistou.

I. stupeň základního studia

3. – 5. ročník

Žák:

- ovládá základní harmonické kadence a základní kytarové technické dovednosti (hammer on, pull of, slide, bend on)
- zahraje své party komorní skladby z not i z tabulatury a obě možnosti kombinuje
- dbá na pečlivou stylově přesnou interpretaci a správnou artikulaci tónů
- poslouchá a pečlivě srovnává různé interpretace písně
- rozlišuje mezi originální verzí a živými nahrávkami písní

6. – 7. ročník

Žák:

- je schopen se připravovat na interpretaci komorních skladeb do rockového souboru také samostatně studiem partitury (not + tabulatury)
- proniká do interpretace skladby, všímá si jemných rozdílů
- zahraje všechny studované komorní skladby v stylově přesné interpretaci
- modeluje zvuk podle dynamických a barevných odlišností skladeb
- pracuje samostatně s nahrávkami
- zpívá vokály a zlepšuje tak své metrrytmické cítění a všeobecně hudební schopnosti

II. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák:

- přináší do souboru nové skladby, dle vlastního uvážení výběru
- vybírá skladby s náročnějšími sólovými prvky
- studuje samostatně nové party komorních skladeb a přiklání se k verzi, která odpovídá studiové nahrávce

3. – 4. ročník

Žák:

- je samostatnou celistvou osobností schopnou vybrat a nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu se sólovými instrumentálními výstupy a zpěvem
- při hře využívá pěveckých dovedností, zpívá první případně druhé a třetí doprovodné hlasy
- přizpůsobuje se dalším členům kapely
- svou hru modeluje s ohledem na potřeby a party dalších členů kapely

5.5.7.2 Předmět: Dívčí kapela

Smyslem školní dívčí kapely je vytvořit hudební těleso, jež bude složeno z dívek – žaček základní umělecké školy. Kapelu tvoří obsazení, jež odpovídá běžné popové či rockové kapele: kytary, baskytara, klavír, zpěv. Skladby školní dívčí kapely jsou vybírány s ohledem na specifické potřeby členek souboru. Při výběru kompozic se klade důraz na hodnotné nonartifciální skladby, jež patří k základům světové pop music. Žákyně školní dívčí kapely jsou vedeny k pozorné souhře, empatii a vzájemnému naslouchání. Při interpretaci je kladen důraz na stylově odpovídající ztvárnění. Na výběru skladeb a jejich přesnému následu (znalost několika verzí) se podílejí také žákyně školní dívčí kapely. Jejich hudební vkus je ovlivňován systematickým vybíráním kvalitních skladeb, které dále modelují jejich hudební vnímání.

Učební osnovy:

I. stupeň základního studia

3. – 5. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různého charakteru (pop, rock, úpravy klasické hudby)
- hraje v dívčí kapele a seznamuje se se základy souborové hry
- ovládá dynamická znaménka, rittardando, crescendo, diminuendo
- dokáže během hry pohledem komunikovat s ostatními členy kapely
- využívá agogická rubata

6. – 7. ročník

Žák:

- je schopen přizpůsobit svou hru (dynamiku, agogiku, rubato) potřebám kapely
- vybírá nové skladby a zpestřuje tak repertoár kapely
- využívá sólových melodických postupů (hammer on, pull of, bend on, slide)
- modifikuje svou hru dle potřeby písně

II. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák:

- samostatně studuje nové party

- poslouchá a srovnává nahrávky
- střídá v různých písničkách různé funkce (sólová kytara, doprovodná kytara)
- učí se empatii, souhře a vnímání celku
- přináší do kapely nové písně, postřehy, zážitky
- účastní se koncertů a pěstuje si kvalitní názor na interpretaci
- interpretuje skladby různých žánrů z paměti

3. – 4. ročník

Žák:

- je schopen zodpovědně nastudovat novou píseň
- zvládá aranžmá skladeb
- využívá různých nástrojových barev k celkovému zvuku
- samostatně studuje další skladby do repertoáru
- jeho funkce je univerzální, může hrát sólovou nebo doprovodnou kytaru podle potřeby
- používá k nastudování skladeb jak sluchu, tak audiovizuálních prostředků (Cd, dvd, hudební programy)
- modeluje svůj cit ve prospěch získaných znalostí a dovedností
- interpretuje skladby různých žánrů z paměti

5.5.7.3 Předmět: Komorní soubor

Tento soubor je složen z talentovaných hudebníků, kteří již získali elementární hudební návyky a dovednosti a jsou schopni hudební komunikace. Tyto dovednosti zde následně rozvíjejí a jsou vedeni k objevování a pochopení hudebních zákonitostí, specifických jednotlivých hudebních žánrů, dále k rozvíjení smyslu pro souhru a muzikální citění. Aktivita směřuje k rozvoji rytmického citění a technické zručnosti. Během studia si zde žák rovněž tříbí svůj smysl pro rozpoznávání kvality slyšeného díla i vlastní interpretace (poslechem, diskusí, rozbořením...). Dalším cílem hry v souboru je vychovávat žáky k zodpovědnému přístupu, k vnímání souboru jako celku a uvědomování si své dílčí úlohy v něm. Žákovou motivací je pak prezentování nastudovaných skladeb na veřejnosti (koncerty, soutěže...).

Učební osnovy:

I. stupeň základního studia

3. - 5. ročník

Žák:

- využívá všech doposud získaných elementárních znalostí a dovedností
- orientuje se v notovém zápise
- je schopen s pomocí pedagoga nastudovat svůj part
- vnímá nejen sebe, ale i ostatní hlasy
- reaguje na dirigenta a jeho gesta, eventuálně na vedoucího hráče souboru

6. – 7. ročník

Žák:

- využívá a rozvíjí rytmické a dynamické citění, agogické změny, technickou zručnost
- používá sluchové sebekontroly k přizpůsobení se ostatním hlasům
- pracuje na samostatnějším nastudování partů

II. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák:

- je schopen hry podle dirigenta, či vedoucího hráče souboru

- orientuje se v notovém zápise
- je schopen samostatněji nastudovat svůj part
- využívá sluchové sebekontroly k citlivé hře ve prospěch celku
- umí se vyjádřit k provedení skladby

3. – 4. ročník

Žák:

- cíleně pracuje s co největší škálou hudebně výrazových prostředků a je schopen stále rozvíjet své rytmické a technické dovednosti
- chápe a vnímá specifickou hraných hudebních stylů
- chápe jednotlivé skladby – formu, obsah
- vnímá soubor jako celek a uvědomuje si svou dílčí úlohu v něm

5.5.7.4 Předmět: Akordeon band

Hra v akordeonovém souboru je určena žákům převážně akordeonového oddělení. Tomuto tělesu jde především o silnější podchycení zájmu o akordeon řadám široké veřejnosti.

Žákům hra v souboru přináší nejen radost ze hry, ale je přínosná v upevňování rytmického cítění a využití široké dynamické škály akordeonu a kolektivní odpovědnosti za společné dílo. Cílem souboru je obeznámení žáků se stylovými fázemi, neboť v repertoáru jsou zařazeny skladby od baroka až po současnou hudbu v originálních úpravách.

S Akordeon bandem v minulosti vystupovali jako hosté studenti Církevní konzervatoře v Opavě, ale i členové jiných orchestrů, např. hosté z orchestru Slezského divadla či orchestru Andante.

I. stupeň základního studia

3. – 5. ročník

Žák:

- ovládá základní technické a měchové dovednosti
- dynamicky reaguje na gesta dirigenta
- dbá na přesnou interpretaci a předepsané frázování
- poslouchá a srovnává různé interpretace skladeb

6. – 7. ročník

Žák:

- nastuduje vlastní part
- zahraje všechny studované komorní skladby v stylově přesné interpretaci
- modeluje zvuk podle dynamických a barevných odlišností skladeb
- pracuje samostatně s nahrávkami a srovnává je
- je schopen reagovat na dirigenta a jeho gesta

II. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák:

- přináší do souboru nové skladby vhodné k interpretaci
- samostatně nastuduje nové party a rozšiřuje repertoár

3. – 4. ročník

Žák:

- rozlišuje charakter, styl a formu skladeb

- dodržuje výrazové gesta dirigenta
- při hře využívá vše dovedností – technických, výrazových, rytmických i měchových
- si uvědomuje soubor jako celek a při hře naslouchá dalším členům

5.5.7.5 Předmět: Horká jehla

Hudební soubor se zaměřením především na taneční a swingovou tvorbu, je určen žákům hudebního oboru všech studijních zaměření vyučovaných na ZUŠ Hradec nad Moravicí. Cílem výuky je zapojit žáky do společné práce na hudebním díle - každý podle svých možností, vždy ale maximální možnou mírou. Naším úmyslem je tedy vést žáky nejen k hudbě samotné, ale i pěstování schopnosti týmové spolupráce, odpovědnosti za společné dílo a pozitivní stránky osobnosti žáka (spolehlivost, dochvilnost, odpovědnost, schopnost pomoci druhému...). Důležité je uplatnění a přispění k celkovému společnému hudebnímu dílu. Není proto důležitý výlučně sólový výkon jednotlivých členů souboru, ale výkon celku.

Učební osnovy:

I. stupeň základního studia

3. -5. ročník

Žák:

- vychází z dovedností nabytých ve výuce hlavního oboru
- zná gesta dirigenta popř. prvního hráče souboru (začátek, ukončení, zpomalení atd.)
- zná dirigování jednotlivých taktů
- sleduje dirigenta popř. prvního hráče souboru i part
- hraje synchronizovaně s ostatními členy souboru

6. -7. ročník

Žák:

- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- dbá na společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů, (u nástrojů, které nemají pevné ladění)
- dokáže se orientovat v partituru hrané skladby
- seznámí se s obsluhou ozvučovací techniky (zesilovač, mixážní pult, reprobedny, komba aj.), v případě nástrojů, které tuto techniku využívají
- účelně se zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo

II. stupeň základního studia

1. - 2. ročník

Žák:

- uplatňuje technické a přednesové dovednosti získané ve výuce hlavního oboru na úrovni II. stupně
- společně vnímá dynamiku a agogiku
- reaguje na gesta prvního hráče souboru popř. dirigenta
- vnímá rozdíl mezi interpretací hlavní a vedlejší melodie
- dbá na správné ladění nástrojů, (u nástrojů, které nemají pevné ladění)

3. - 4. ročník

Žák:

- orientuje se ve složitějších partiturách, je schopen samostatně nastudovat svůj part

- ovládá obsluhu ozvučovací techniky (zesilovač, mixážní pult, reprobedny, komba aj.), v případě nástrojů, které tuto techniku využívají
- zapojuje se do vyhledávání informací o hraných skladbách, autorech atd.
- je schopen zhodnotit výkon kolektivu i sebe samého

5.5.7.6 Předmět: Komorní zpěv

Předmět Komorní zpěv je zaměřen pro hlubší nastudování v ansámblu pěvecko-technicky vyzrálých zpěváků. Společně interpretují dvou až tři hlasové komorní skladby. Učitel vytváří seskupení jako je dueto, trio, kvartet. Podle aktuálního složení a schopností žáků může jít až o sextet. Žáci vystupují na stěžejních koncertech ZUŠ.

Učební osnovy:

I. stupeň základního studia

3. – 5. ročník

Žák:

- dodržuje zásady správné pěvecké techniky
- bezpečně se udrží ve dvojhlasu
- chápe význam kolektivní spolupráce a dokáže se začlenit do kolektivu
- umí se v hodině soustředit a reaguje na dirigentská gesta

6. – 7. ročník

Žák:

- dokáže vnímat a chápat tělesné a hlasové změny (mutace) a postupně těmito změnám přizpůsobovat pěveckou techniku
- orientuje se ve svém partu (sleduje melodii, text, výrazové prostředky a vedené hudební fráze)
- do interpretace skladby dokáže aplikovat hudebně – teoretické znalosti a uvědomuje si důležitost kultivovaného hudebního projevu, výstavby hudební fráze a kantilény
- vnímá, že je součástí kolektivu a dokáže zhodnotit práci svou i ostatních členů ansámblu
- zazpívá skladby náročnějších intonačních a rytmických útvarů
- výsledky své práce dokáže prezentovat na veřejnosti
- uvědomuje si svou spoluúčast a zodpovědný přístup v menším kolektivu

II. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák:

- orientuje se ve struktuře partitury (melodie, text, dynamika, agogika)
- přirozeně cítí kantilénu a frázování
- dokáže vyjádřit vlastní názor k interpretaci zpívaných skladeb
- čistě zpívá svůj sborový part a bezpečně se udrží ve vícehlasých skladbách s instrumentálním doprovodem i ve skladbách a capella
- chápe obsah skladeb a dovede posoudit vhodnou interpretaci

3. – 4. ročník

Žák:

- ovládá pěvecké návyky a správnou pěveckou techniku při zachování zásad hlasové hygieny
- aktivně a samostatně spolupracuje s učitelem při vytváření hudebně – obsahové podoby

- interpretovaných skladeb
- rozšiřuje znalosti a dovednosti interpretace různých stylových období
- nastudovanou skladbu zvládne veřejně prezentovat

5.6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika výtvarného oboru

Výtvarný obor základních uměleckých škol se obrací ke všem dětem a mladým lidem, kteří projevují zájem o výtvarné vzdělávání. Usiluje o to, aby žák podle svých schopností získával hlubší náhled na okolní svět a na sebe sama a dokázal ho výtvarně vyjádřit. Rozvíjí výtvarné citění a myšlení žáků, které je základem výtvarné komunikace.

Žákovi je studiem umožněno nejen radostné prožívání vlastní tvořivosti, ale i veřejné prezentování výtvarných prací (výstavy, přehlídky, soutěže).

Výtvarný obor je určen žákům od 5let. Výuka probíhá v přípravném studiu (od 5 let), v I. stupni základního studia (od 7 let) a v II. stupni základního studia (od 14 let).

V hodinách výtvarného oboru pracujeme nad samostatnými i tematickými celky, při kterých se děti spontánně dovídají poznatky z dějin umění. Vytváříme individuální i kolektivní práce. Výuka výtvarného oboru probíhá v rozsahu 3 vyučovacích hodin týdně.

5.6.1 Předmět: Výtvarná školička

Učební plán:

	Přípravné studium k I. stupni		Přípravné studium k II. stupni
	1. příp. ročník	2. příp. ročník	1. příp. ročník
Výtvarná školička	3	3	
Přípravné studium			3

Poznámka: Přípravné studium je určeno žákům od pěti let v trvání jednoho nebo dvou let. Žáci výtvarného oboru jsou zařazováni do přípravného studia v délce tří vyučovacích hodin týdně do předmětu **Výtvarná školička**.

Učební osnovy:

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu I. stupně

1. přípravný ročník

Žák:

- pojmenuje základní pomůcky a materiály
- dbá na pořádek a hygienické návyky
- hravou formou se seznamuje se základními materiály a technikami kresby, malby a grafiky
- umí si při hře a experimentu zvolit materiály a nástroje prostorové tvorby
- je schopen pracovat v kolektivu
- vnímá vlastní pocity, prožitky z výtvarných her a akcí

2. přípravný ročník

Žák:

- pečuje o pomůcky, ohleduplně zachází s materiály
- pracuje s barvou a využívá gestické vyjádření v kresbě, malbě a grafice
- dokáže pozorovat stopy nástrojů

- v prostorové tvorbě zkoumá různé vlastnosti materiálů jako je tvrdost, měkkost, strukturu a pocity, které vnímá při jejich dotyku
- dokáže se zapojit do výtvarné hry

5.6.2Předmět: Výtvarná tvorba

Učební plán:

Název předmětu	I. stupeň základního studia							II. stupeň základního studia			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Výtvarná tvorba	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Poznámka: Výuka probíhá v tříhodinových blocích týdně. Učivo se prolíná převážně předem stanovenými výtvarnými řadami a projekty. Pro žáky, kteří nastupují přímo do II. stupně, může škola organizovat jednoleté přípravné studium. Výuka probíhá v rozsahu 3 vyučovacích hodin týdně.

Učební osnovy:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dokáže použít vyjadřovací prostředky plošné tvorby (bod) a prostorové tvorby (tvar)
- zná základní barvy - červená, modrá, žlutá
- objevuje vlastnosti různých materiálů a ověřené poznatky využít ve své tvorbě
- začíná si uvědomovat prostorové vztahy - objem, vlastnosti materiálů
- je schopen si zvolit materiál pro svou prostorovou práci
- umí vyjádřit svůj výtvarný názor
- má povědomí o vývoji výtvarného umění
- je schopen pracovat v kolektivu

2. ročník

Žák:

- dokáže použít vyjadřovací prostředky plošné tvorby (bod, linie) a prostorové tvorby (tvar, objem)
- začíná vnímat a intuitivně používat ve své tvorbě kontrast, rytmus, pohyb a dynamiku
- míchá barvy a pozná barvy teplé a studené
- uplatňuje vlastnosti kresby, malby a grafiky
- dokáže popsat vlastnosti různých materiálů
- uvědomuje si prostorové vztahy, objem, vlastnosti materiálů lehkost a křehkost
- je schopen si zvolit materiál pro svou prostorovou práci a hledá vlastní způsob vyjádření
- umí vyjádřit svůj výtvarný názor
- umí pracovat v kolektivu

3. ročník

Žák:

- dokáže použít vyjadřovací prostředky plošné tvorby (bod, linie, barva, plocha) a prostorové tvorby (tvar, objem, prostor, světlo)

- používá ve své tvorbě kontrast, rytmus, pohyb a dynamiku
- zvládá základy technik prostorové tvorby (modelace přidáváním a odebíráním hmoty, vrstvení, kupení, instalace)
- rozlišuje emocionální působení barev
- využívá možností prostorových vztahů, objem a vlastnosti materiálů, lehkost, křehkost, haptické vjemy
- zjednodušuje tvar
- umí vyjádřit svůj výtvarný názor, reagovat na svět výtvarné kultury
- dokáže se orientovat ve vývoji výtvarného umění

4. ročník

Žák:

- dokáže při své činnosti použít další vyjadřovací prostředky plošné tvorby (kompozice) i prostorové tvorby (působení barvy)
- dokáže použít různou skladbu materiálů a postupů kresebných, malířských, grafických technik
- respektuje vlastnosti materiálu
- používá různou skladbu výtvarných technik prostorového vyjádření, jako je modelace, přidávání, odebírání hmoty
- uvědomuje si prostorové vztahy, objem, vlastnosti materiálů, povrch, konstrukce
- reaguje přiměřeně ke svým schopnostem na podněty vycházející z výtvarné akce
- dokáže se orientovat ve vývoji výtvarného umění a jeho současnosti

5. ročník

Žák:

- dokáže při své činnosti použít další vyjadřovací prostředky plošné tvorby (kompozice, prostor) i prostorové tvorby (působení barvy)
- zachytí ve své tvorbě kontrast, pohyb, dynamiku a rytmus
- inspiruje se okolím a rozezná rozdíl mezi fantazií a realitou
- používá různou skladbu výtvarných technik prostorového vyjádření, jako je modelace, přidávání, odebírání hmoty a vrstvení
- uvědomuje si prostorové vztahy, objem, vlastnosti materiálů, povrch, konstrukce a objem
- dokáže reagovat na podněty vycházející z výtvarné akce
- dokáže se orientovat ve vývoji výtvarného umění a jeho současnosti, v základním výtvarném pojmosloví

6. ročník

Žák:

- dokáže při své činnosti použít další vyjadřovací prostředky plošné tvorby (kompozice, prostor, světlo) i prostorové tvorby (působení barvy, struktury)
- zachytí ve své tvorbě kontrast, pohyb, dynamiku, rytmus, proporce, světlo a stín
- používá různou skladbu výtvarných technik prostorového vyjádření, jako je modelace, přidávání, odebírání hmoty, vrstvení a kupení
- rozezná základní pojmy výtvarného jazyka
- je schopen obhájit svou práci
- samostatně experimentuje s prostředky objektové a akční tvorby
- dokáže reagovat na podněty vycházející z výtvarné akce, použít neobvyklé a nové přístupy v tvorbě
- dokáže se orientovat ve vývoji výtvarného umění a jeho současnosti, v základním výtvarném pojmosloví, v diskusi umí formulovat vlastní výtvarný názor

7. ročník

Žák:

- dokáže při své činnosti použít další vyjadřovací prostředky plošné tvorby (kompozice, prostor, světlo, textura) i prostorové tvorby (působení barvy, struktury povrchu a tvaru)
- výtvarně reaguje na podněty z okolního světa, z vlastních prožitků, pocitů a představ
- dokáže popsat vlastnosti a zákonitosti různých materiálů a aplikovat je ve své vlastní tvorbě
- záměrně využívá ve své tvorbě kontrast, pohyb, dynamiku, rytmus a proporce
- používá různou skladbu výtvarných technik plošného vyjádření, jako je malba, kresba, grafika a současná média
- vědomě používá obrazotvorné prvky prostorového vyjádření (tvar, objem, povrch, struktura, světlo, rytmus, velikost, prostor atd.)
- uplatňuje vlastnosti prostorových vztahů, objemu, vlastnosti materiálů, lehkost, křehkost
- dokáže reagovat na podněty vycházející z výtvarné akce, použít neobvyklé a nové přístupy v tvorbě, inspirovat se impulsy z vnitřního a vnějšího světa,
- dokáže rozlišit rozdíl mezi realitou a fantazií
- dokáže se orientovat ve vývoji výtvarného umění a jeho současnosti a v základním výtvarném pojmosloví
- v diskusi umí formulovat vlastní výtvarný názor
- vnímá výtvarnou tvorbu a odlišnost druhých
- obhájí svou práci, vyslechne a respektuje názor druhých žáků a učitele
- ve své tvorbě se inspirovat kulturními i společenskými podněty
- samostatně volí téma závěrečné práce

Přípravné studium ke vzdělání v základním studiu II. stupně

Žák:

- bezpečně používá základní výtvarné pomůcky
- pečuje o pomůcky a ohleduplně zachází s materiály
- seznamuje se studijní kresbou a malbou a se základy grafiky
- popíše pracovní postup vlastního díla
- vnímá rozmanitost linií, barev, využívá gestické vyjádření v kresbě, malbě, grafice i kombinovaných technikách
- dokáže experimentovat s různou skladbou výtvarných technik v plošné, prostorové a akční tvorbě
- v objektové a akční tvorbě se umí zapojit a vnímat prožitek z výtvarné akce
- k výtvarnému vyjádření přistupuje samostatně a osobitě
- pracuje ve skupině

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- samostatně volí pomůcky, materiály a dostupnou výtvarnou techniku
- je schopen při výtvarné realizaci experimentovat s různými materiály a postupy
- dokáže využít vyjadřovací prostředky plošné, prostorové, objektové a akční tvorby
- umí pracovat s vizuálními znaky a symboly
- umí samostatně vybrat adekvátní výtvarné prostředky k vyjádření ve své tvorbě
- dle svých možností je schopen obhájit svou práci
- se školou navštěvuje výstavy
- v diskusi dokáže argumentovat a respektovat názor druhých

2. ročník

Žák:

- ve své tvorbě používá znaky a symboly plošné tvorby, prostorové tvorby podle své představy parafrázuje umělecké dílo
- vědomě používá prvky plošného vyjádření (barva, linie, kompozice apod.) a prostorového vyjádření (tvar, objem, kompozice atd.) a akčního a objektového vyjádření (akce, tvar, objem apod.)
- umí pracovat ve skupině
- začíná se orientovat v dějinách výtvarného umění
- se školou i samostatně navštěvuje výstavy

3. ročník

Žák:

- konceptuálně zpracovává výtvarný problém
- k vyjádření v plošné, prostorové, objektové a akční tvorbě přistupuje samostatně a osobitě
- pojmenuje principy a postupy plošné a prostorové tvorby
- zajímá se o historii
- orientuje se v dějinách výtvarného umění a používá základní výtvarné pojmosloví
- vyjádří svůj výtvarný názor a diskutuje o něm

4. ročník

Žák:

- dokáže si samostatně zvolit při řešení výtvarných problémů téma i adekvátní vyjadřovací prostředky tvorby
- zvládá parafráze uměleckého díla
- dokáže využít vyjadřovací prostředky plošné, prostorové a akční tvorby
- pojmenuje dle svých schopností jejich výtvarné postupy a principy
- dokáže popsat vývoj výtvarného umění
- vyjádří svůj výtvarný názor a diskutuje o něm, je schopen prezentovat svou práci
- umí svou práci obhájit
- umí pracovat ve skupině a popřípadě řídit její aktivity
- navštíví alespoň jednu kulturní akci a reflektuje ji spolužákům

6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu. Individuální vzdělávací plán je navržen učitelem, schválen ředitelem a je přiložen v třídní knize.

Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem na základě speciálně pedagogického vyšetření, nebo psychologického vyšetření školského poradenského zařízení, popřípadě na základě doporučení lékaře.

Hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do přípravného studia či žáků I. a II. stupně základního studia nebo studia pro dospělé.

7 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci mimořádně nadaní jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož obsah se mění s platnou legislativou. Individuální vzdělávací plán je navržen učitelem, schválen ředitelem a je přiložen v třídní knize.

Začlenění žáků do této kategorie je podmíněno odborným posudkem pedagogicko-psychologické poradny. Vyhodnocení žáků jako mimořádně nadaných je prováděno ředitelem na doporučení učitele.

Hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k potřebám žáka.

8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Žák se hodnotí podle širokého spektra jeho činností v ZUŠ. Nelze se omezit pouze na verbální nebo písemné hodnocení jeho výkonu v individuální hodině, daného studijním plánem ŠVP, ale je důležité sledovat cíleně další stránky související s jeho fungováním v ZUŠ. Žák tedy není hodnocen jen za míru splnění osnov, ale ve výsledné známce se zohlední i další kritéria hodnocení.

Žáka hodnotíme:

- podle míry vynaloženého úsilí k dosažení určitého výsledku, pokroku práce vycházejícího z individuálních psychosomatických dispozic jednotlivých žáků
- podle přístupu ke studiu (aktivní x pasivní, zodpovědnost, spolehlivost apod.)
- podle individuálních schopností žáků – ne jednotně, jelikož každý žák má jiné nadání a předpoklady.
- podle výkonu v hodině nebo na koncertech a jiných akcích
- podle připravenosti do hodiny
- podle ochoty spolupracovat
- podle jeho „zanícenosti“, aktivity, pravidelné přípravy, schopnosti začlenění do kolektivu (KH)
- za aktivitu a samostatný (starší žáci) přístup
- za účast na koncertech, zodpovědný přístup v kolektivu hudebních seskupení, souborů, kapel, bandů, orchestrů...
- za zodpovědnou a pravidelnou docházku do hodin, samostatné studium, plnění studijních povinností
- za výkon v hodině, popř. na předehrávce, koncertech a jiných vystoupeních

8.2 Hodnocení:

Během školního roku hodnotíme žáky známkou, slovně a motivačními prostředky.

Na vysvědčení hodnotíme podle vyhlášky 71/2005Sb, §3.

Čtvrtletní hodnocení: Užíváme pouze v hudebním oboru, a to dva druhy hodnocení:

- 1) známkou – pokud není znatelný problém
- 2) slovní – které využíváme, pokud je nutné sdělit rodičům případný problém.

Kritéria pro hodnocení:

Ve výtvarném oboru se žáci hodnotí motivačními prostředky, případně známkou do výtvarných notýsků a na závěr vyučování probíhá zhodnocení práce.

V hudebním oboru u hry na nástroj a v sólovém zpěvu žáky hodnotíme minimálně jednou měsíčně a dále během vyučovací hodiny slovně posuzujeme výkon žáka a hodnotíme jeho úroveň.

Známky pro kolektivní vyučování jsou zapsány pololetně v třídní knize kolektivní výuky hudebního oboru.

8.3 Komisionální zkoušky

Talentové – probíhají na konci školního roku zjišťováním základních předpokladů pro přijetí.

Poznámka: viz. webové stránky školy.

Postupové zkoušky – probíhají na konci školního roku, ale nejsou povinné pro žáky II. stupně a také pro žáky, kteří reprezentují školu na soutěžích, výstavách, koncertech či hrají na předehrávkách, kde předvedou program odpovídající výstupu daného ročníku.

Kritéria pro komisionální zkoušky

Talentové – uchazeči o výuku v hudebním oboru jsou individuálně zkoušeni z rytmických a sluchových dovedností (zpěv libovolné písně, intonace tónů podle klavíru nebo jiného nástroje a opakování rytmického motivu vytleskáním podle zkoušejícího). Ve výtvarném oboru probíhá krátká talentová zkouška (kresba, atd.). Děti si s sebou mohou přinést ukázky vlastních prací.

Postupové – žák musí splňovat učební osnovy v rozsahu daného předmětu.

Přestupové zkoušky do vyšších ročníků – žák musí vykonat postupové zkoušky ze všech povinných předmětů.

8.4 Kritéria pro absolvování I. a II. stupně základního studia

Absolventská zkouška

- v hudebním oboru probíhá formou absolventského koncertu (veřejný, interní)
- ve výtvarném oboru uspořádáním výstavy

8.5 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy se zpracovává v tříletém intervalu a slouží jako účelová informace pro zefektivňování procesu výuky podle Školního vzdělávacího programu. S výsledky jsou pedagogové ústně seznámeni při říjnové mimořádné poradě.

Hlavní oblasti:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání